

Faunistické mapování čtrnácti druhů saproxylických brouků (Coleoptera) ze sedmi čeledí na území východních Čech

Faunistics of fourteen species of saproxylic beetles (Coleoptera) from seven families in eastern Bohemia (Czechia)

Josef Mertlik

Pohřebačka 34, CZ 533 45 Opatovice nad Labem, Česko

e-mail: mertlik@elateridae.com

Abstract. Here, I review the distribution records of 14 saproxylic beetles: *Corticeus bicolor* (Olivier, 1790), *Corticeus fasciatus* (Fabricius, 1790), *Corticeus fraxini* (Kugelann, 1794), *Corticeus linearis* (Fabricius, 1790), *C. longulus* (Gyllenhal, 1827), *C. unicolor* Piller & Mitterpacher, 1783 and *Palorus depressus* (Fabricius, 1790) (Tenebrionidae Latreille, 1802); *Bothrideres bipunctatus* (Gmelin, 1790) (Bothrideridae Erichson, 1845); *Colydium elongatum* (Fabricius, 1787) and *Pycnomerus terebrans* (Olivier, 1790) (Zopheridae Solier, 1834); *Cucujus cinnaberinus* (Scopoli, 1763) (Cucujidae Latreille, 1802); *Dendrophagus crenatus* (Paykull, 1799) (Silvanidae Kirby, 1837); *Pytho depressus* (Linnaeus, 1767) (Pythidae Solier, 1834) and *Zilora obscura* (Fabricius, 1794) (Melandryidae Leach, 1815) in eastern Bohemia (Czechia).

Key words: faunistics, biotope, Coleoptera, *Bothrideres bipunctatus*, *Colydium elongatum*, *Corticeus bicolor*, *C. fasciatus*, *C. fraxini*, *C. linearis*, *C. longulus*, *C. unicolor*, *Cucujus cinnaberinus*, *Dendrophagus crenatus*, *Palorus depressus*, *Pycnomerus terebrans*, *Pytho depressus*, *Zilora obscura*, Czechia, East Bohemia.

ÚVOD A METODIKA

V roce 2020 pronikla na území Česka epidemie koronaviru (SARS-CoV-2), která nejen mně zcela změnila entomologické plány pro rok 2020. Tradiční každoroční zahraniční výpravy jsme museli zrušit, protože možnost relativně volného pohybu byla zredukována jen na území jednotlivých států.

Protože jsem se již v minulých letech zabýval studiem různých druhů brouků na území východních Čech, tak jsem si i pro rok 2020 naplánoval studium dvou bionomicky odlišných skupin brouků. První studovanou skupinu tvořili koprofágní druhy čeledi Scarabaeidae Latreille, 1802, se zaměřením na horské druhy a druhy žijící v lesích a loveckých oborách. Druhou studovanou skupinu tvořili potěmniči *Corticeus fraxini* (Kugelann, 1794), *C. longulus* (Gyllenhal, 1827) a několik dalších druhů podkorních brouků.

V této práci uvádím výsledky studia druhů *Corticeus fraxini* a *C. longulus* (Tenebrionidae Latreille, 1802) K těmto druhům jsem připojil nové údaje o dalších čtyřech druzích rodu *Corticeus* Piller & Mitterpacher, 1783 známých z východních Čech: *Corticeus bicolor* (Olivier, 1790), *C. fasciatus* (Fabricius, 1790), *C. linearis* (Fabricius, 1790) a *C. unicolor* Piller & Mitterpacher, 1783.

Dále zde uvádím z východních Čech nové faunistické údaje od osmi druhů podkorních brouků z různých čeledí: *Bothrideres bipunctatus* (Gmelin, 1790) (Bothrideridae Erichson, 1845), *Colydium elongatum* (Fabricius, 1787) a *Pycnomerus terebrans* (Olivier, 1790) (Zopheridae Solier, 1834), *Cucujus cinnaberinus* (Scopoli, 1763) (Cucujidae Latreille, 1802), *Dendrophagus crenatus* (Paykull, 1799) (Silvanidae Kirby, 1837), *Palorus depressus* (Fabricius, 1790) (Tenebrionidae Latreille, 1802), *Pytho depressus* (Linnaeus, 1767) (Pythidae Solier, 1834) a *Zilora obscura* (Fabricius, 1794) (Melandryidae Leach, 1815).

Muzejní sbírky byly kvůli epidemii uzavřeny, a proto studovány nebyly. Kromě svého materiálu jsem použil publikované údaje a také údaje od kolegů entomologů, kteří jsou uvedeni v poděkování.

Pro číslování lokalit nalezených druhů byla použita vzestupná řada čísel faunistických čtverců (Zelený 1972). Pokud se lokalita nachází na rozhraní dvou faunistických čtverců (např. 57-5861), je uvedena pod prvním z nich = 5761. U lokalit uvádím katastrální území obcí podle zákresů katastrů v internetovém portálu www.mapy.cz (Seznam.cz).

Obrázky 1-2 mi poskytl Stanislav Krejčík, obr. 20, 24-25 a 42-45 Jan Pelikán a obr. 48 Václav Dušánek.

Dále jsou v textu použity následující zkratky: coll. – sbírka (collection); det. – determinoval (determined); ex. – exemplář (e); leg. – sbíral (collector); observ. – pozoroval (observed); rev. – revidoval (examined). Pokud není uvedeno jinak, platí J. Mertlik det.

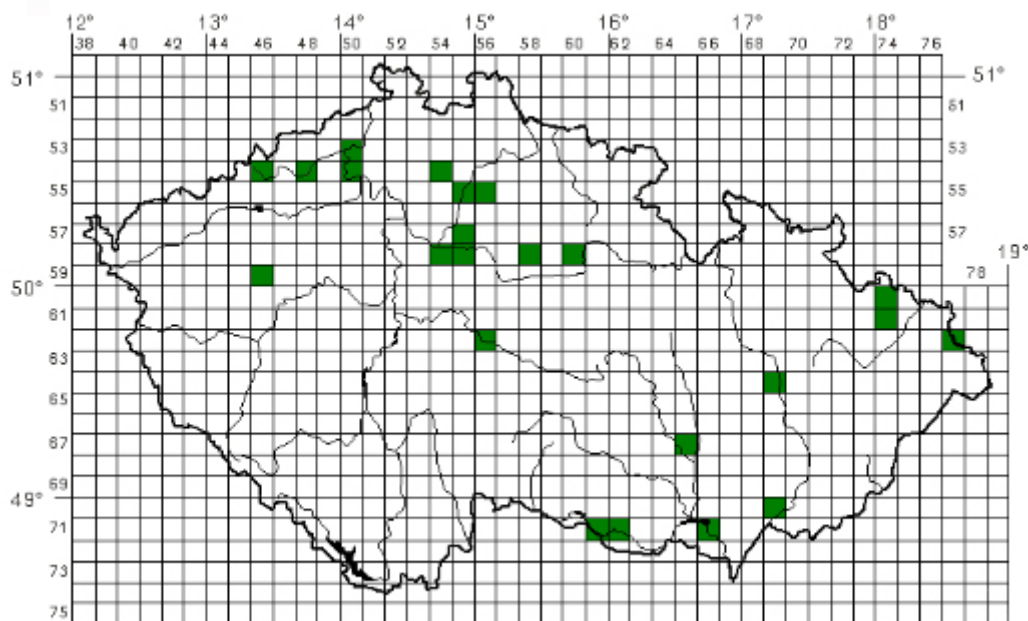


Obr. 1. *Corticeus fraxini* (Kugelann, 1794)



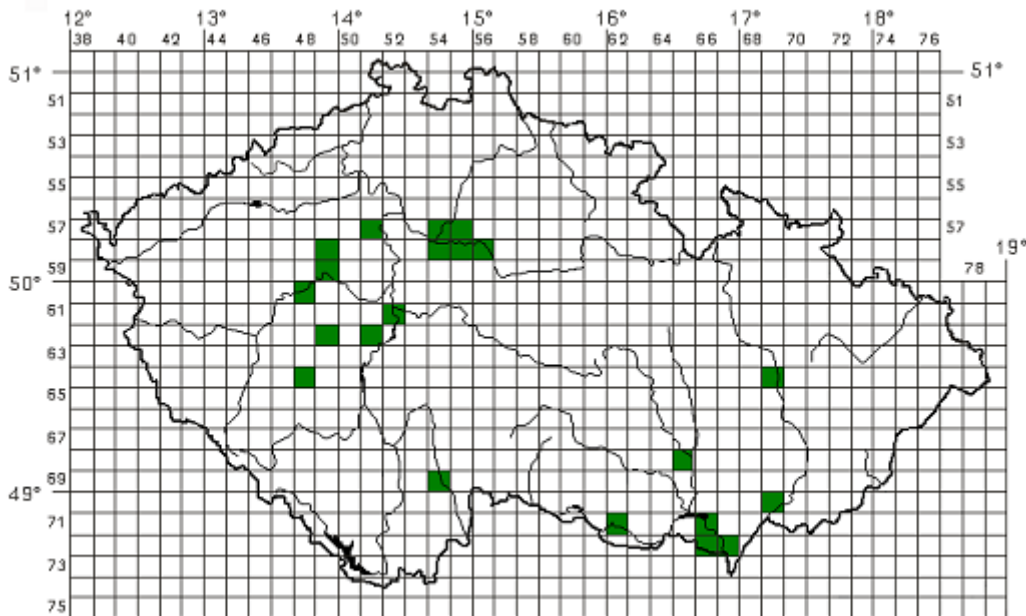
Obr. 2. *Corticeus longulus* (Gyllenhal, 1827)

Na základě mně známých publikovaných údajů, je druh *Corticeus fraxini* známý z území Česka z 23 faunistických čtverců (Picka 1978, Novák et al. 2020), ale jeho výskyt na území Čech byl na základě uvedených publikací doložen až v letech 2015-2020.



Obr. 3. Faunistická mapa Česka – přehled publikovaných nálezů druhu *Corticeus fraxini*.

Druh *Corticeus longulus* je známý z území Česka z 21 faunistických čtverců (Picka 1978, Novák 2014, Urban et al. 2019).



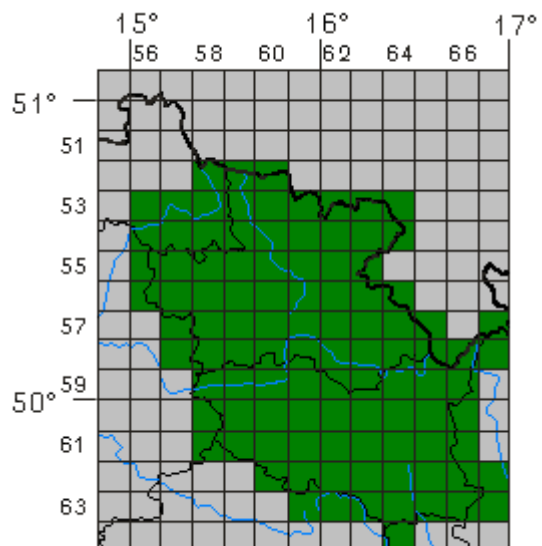
Obr. 4. Faunistická mapa Česka – přehled publikovaných nálezů druhu *Corticeus longulus*.

Rozsah území, na který jsem se zaměřil, je zhruba daný východočeským regionem, který zahrnuje Královéhradecký kraj, okres Semily z Libereckého kraje a Pardubický kraj včetně anektovaného moravského území (obr. 5 a 6). Okres Havlíčkův Brod, který je nyní součástí kraje Vysočina, jsem vynechal.

Kromě toho zde uvádím nález pocházející z lokality Kněžičky, obora Kněžičky. Tato obora se nachází na hranici středních a východních Čech, ve faunistických čtvercích 5857-58. Do východních Čech (obec Lovčice) zasahuje malým územím ve své východní části.

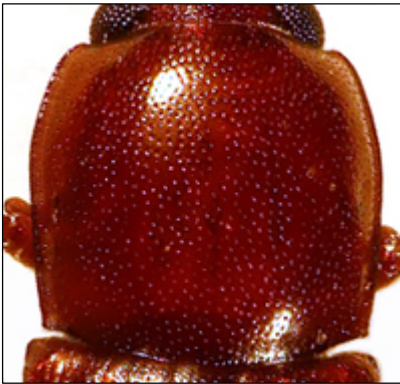


Obr. 5. Mapa Česka s vyznačením hranic krajů a okresů. Zeleně je vyznačena oblast faunistického mapování.



Obr. 6. Východní Čechy – oblast faunistického mapování s vyznačenými faunistickými čtverci.

VÝSLEDKY

Corticeus fraxini (Kugelann, 1794)

Poznámky k variabilitě velikosti těla a tvaru štítu. V literatuře je udávána délka těla imag *Corticeus fraxini* 3,5-4,5 mm (Picka 1978), 3,5-5 mm (Novák 2014) nebo 4,8-5,3 mm (Soldati & Soldati 2010). U východočeských kusů se délka těla pohybuje v rozmezí 3,5-4,8 mm.

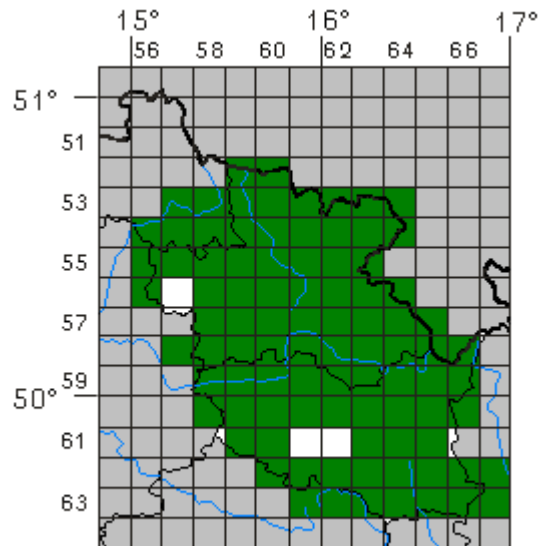
Tvar štítu *C. fraxini* může být čtvercový (Picka 1978, Novák 2014), nebo je širší než delší (Soldati & Soldati 2010). Postranní okraje štítu jsou téměř rovnoběžné (Picka 1978), nebo slabě zaoblené, štít je nejširší v polovině jeho délky (Novák 2014).

U více kusů *C. fraxini* z východních Čech jsem zjistil nový typ variability ve tvaru štítu. Tyto kusy mají štít nejširší v přední polovině jeho délky (obr. 7). Vyskytují se porůznu na celém studovaném území

U dalších dvou nalezených kusů jsem také zaznamenal zřetelné zúžení štítů uprostřed jejich délky, což je klasickým projevem vývojové vady (malformace).

Obr. 7. Nová variabilita štítu *Corticeus fraxini*, štít je nejširší v přední polovině jeho délky.

- 5259: Vítkovice, Krkonoše, údolí Jizerky, polesí Rezek, 27.06.2020, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5260: Pec pod Sněžkou, Krkonoše, Richtrovy Boudy (50.7080106N, 15.7042053E), 16.06.2020, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5260: Pec pod Sněžkou, Krkonoše, Obří Důl, Milfře, 16.06.2020, 1 ex., 1 larva, J. Mertlik leg. et coll.
 5357: Bozkov, údolí Vošmendy u Kopanin, 03.06.2020, 1 ex. (mrtvý), J. Mertlik leg. et coll.
 5358: Bozkov, Hamry, U Prutu, 03.06.2020, 5 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5359: Benecko, Zákoutí, u Sněžné jámy, 03.06.2020, 6 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5360: Rudník, Javorník, Na Ztraceném, 09.05.2020, 6 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5361: Trutnov, Horní Staré Město, Babská cesta, 09.05.2020, 5 ex., 2 larvy, J. Mertlik leg. et coll.
 5362: Adršpach, Janovická Vlčí rokle, 08.05.2020, 12 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5363: Hejtmánkovice, 08.05.2020, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5364: Šonov, Javoří hory, Bobří vrch, 12.06.2020, 1 larva, J. Mertlik leg. et coll.
 5456: Libošovice, Podkost, les u vrchu Rytířsko, 09.06.2020, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5457: Holenice, les u Dráčova, 07.05.2020, 6 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5457: Holenice, les u Starých Holenic, 07.05.2020, 7 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5458: Lomnice nad Popelkou, Morcinov, u křížku, 07.05.2020, 7 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5458: Lomnice nad Popelkou, Košov, údolí Cidliny, 07.05.2020, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5459: Studenec, polesí Černý les, 27.06.2020, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5460: Mladé Buky, Nad Hrádečkem, 09.05.2020, 31 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5461: Trutnov, V Peklích, Pilníkovský potok, 09.05.2020, několik larev, J. Mertlik leg. et coll.
 5461: Trutnov, Horní Staré Město, Bělidlo, Babský potok, 09.05.2020, 1 ex., více larev, J. Mertlik leg. et coll.
 5462: Jívka, Jestřebí hory, 08.05.2020, 46 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5463: Jetřichov, Honský Špičák, 08.05.2020, 11 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5463: Božanov, Suchý vrch, 12.06.2020, 11 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5463: Jetřichov, Příkrá stráň, 08.05.2020, 15 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5464: Šonov, Jiráskův důl, 12.06.2020, 1 ex., 4 larvy, J. Mertlik leg. et coll.
 5556: Podkost, 07.07.2015, 1 ex., feromonová past u *Pinus sylvestris*, V. Čermák leg. (Novák et al. 2020)



- 5556: Markvartice, Skuřina, les u Vlčopolského potoka, 09.06.2020, 7 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5556: Zelenecká Lhota, polesí Soudná, 09.06.2020, 14 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5557: Libuň, Březka, 07.05.2020, 5 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5557: Holín, Pařezská Lhota, 07.05.2020, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5558: Železnice, Ranč na Kamenci, 07.05.2020, 4 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5558: Bradlecká Lhota, Kyjský potok, 07.05.2020, 4 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5558: Železnice, Doubravice, 07.05.2020, 4 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5559: Pecka, údolí u rekreačního areálu Pecka, 27.06.2020, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5559: Lázně Bělohrad, 16.05.2020, více ex. (8 ex. in coll. J. Plecháč), pod kůrou smrků na skládce okraje lesa v chodbičkách kůrovců, J. Plecháč leg. et det.; dtto, 01.06.2020, na několik ex.
5560: Bílá Třemešná, polesí Záhlavka, 27.04.2020, 3 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5560: Nemojov, Starobucké Debrné, 27.04.2020, 5 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5560: Dvůr Králové nad Labem, Verdek, Brujova cesta, 27.04.2020, 3 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5561: Kocbeře, Nové Kocbeře, les U Jezera, 27.04.2020, 4 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5562: Česká Skalice, Babiččino údolí, les nad Bílým mostem, 27.04.2020, 23 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5563: Machov, polesí U Vrtule, 12.06.2020, 1 ex., 1 larva, J. Mertlik leg. et coll.
5566: Zelenecká Lhota, Záhuby, les západně od Křižánek, 09.06.2020, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5568: Kovač, les u Butovsi, 26.05.2020, 1 larva, J. Mertlik leg. et coll.
5568: Vrbice, polesí Dub, 26.05.2020, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5569: Červená Třemešná, les u Kačerova, 27.04.2020, 9 ex., 2 larvy, J. Mertlik leg. et coll.
5661: Nový Ples, Pleský les, 11.05.2020, 18 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5662: Šonov u Nového Města nad Metují, Nad Bražcem, 06.05.2020, 9 ex., 1 larva, J. Mertlik leg. et coll.
5662: Provodov-Šonov, Václavice, 06.05.2020, 7 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5663: Příbyslav, Koníček, 06.05.2020, 5 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5664: Sedloňov, NPR Bukačka, 9.5.2020, 35 ex., T. Kopecký leg., det. et coll.
5758: Žlunice, Žlunické polesí, 26.05.2020, 3 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5759: Kunčice, obora, 19.04.2020, 4 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5760: Dolní Přím, Jehlice, 19.04.2020, 5 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5761: Černilov, Ouliště, 11.05.2020, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5762: Ledce, Ledecké bory u Mitrova, 11.07.2020, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.; dtto, 29.12.2020, 3 larvy.
5762: Opočno, obora Opočno, 09.04.2020, 3 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5762: Voděrady, 09.04.2020, 5 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5763: Kvasiny, les u Slaměnky, 16.05.2020, 4 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5764: Říčky v Orlických horách, 28.04.2020, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5765: Rokytnice v Orlických horách, Černý důl, 14.06.2020, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5857: Kněžičky, obora Kněžičky, 07.04.2020, 3 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5858: Převýšov, PP Olešnice, 7.04.2020, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5858: Pamětník, PP Pamětník (50.1093333N, 15.4425556E), 18.08.2019, 1 ♂, na světlo, M. Mikát leg. (Novák et al. 2020).
5860: Hradec Králové, Březhrad, Březhradské písčiny, 21.03.2019, 1 ♀, pod kůrou mrtvé *Pinus* sp., M. Mikát leg. (Novák et al. 2020).
5858: Klamoš, Štít, 22.04.2020, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5859: Dobřenice, nad Rohoznickým potokem, 22.04.2020, 28 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5860: Čeperka, les u žst. Stěblová, 17.04.2020, 43 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5860: Lázně Bohdaneč, Hájovna (50°6'1.632"N, 15°42'35.025"E), 22.04.2020, 3 ex., na svozišti pod kůrou *Picea abies*, J. Pelikán leg., det. et coll.
5861: Býšř, Bělečko, obora Požáry, 05.04.2020, 3 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5862: Lično, Ostašovice, 09.04.2020, 5 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5862: Týniště nad Orlicí, polesí Klučovina, 09.04.2020, 6 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5862: Poběžovice u Holic, les u Žďárského rybníka, 05.04.2020, 4 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5863: Rychnov nad Kněžnou, Studánka, 28.04.2020, 36 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5864: Jahodov, Jahodovské polesí, 16.05.2020, 4 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5865: Kunvald, Končiny, 28.04.2020, 7 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5865: Rokytnice v Orlických horách, Hanička, 28.04.2020, 3 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5866: Dolní Morava, Kralický Sněžník, Vilemínka, 13.06.2020, 19 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5958: Kladruby nad Labem, Na Sklepích, Dlouhá alej, 16.04.2020, 18 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5958: Kladruby nad Labem, Mošnice (50°3'8.883"N, 15°27'34.192"E), 30.05.2020, 3 ex., v noci na svozišti na kmenech *Pseudotsuga*, J. Pelikán leg., det. et coll.
5959: Sopřeč, les, 22.04.2020, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5959: Přelovice (50.0618947N, 15.6058203E), 16.04.2020, 5 ex., pod kůrou pařezů *Pinus*, T. Staněk leg., det. et coll.

- 5959: Živanice, les u Černé, 01.01.2021, 1 ex., pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
5960: Hradiště na Písku, Kunětický les, 17.04.2020, 7 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5960: Lázně Bohdaneč, Ostrovy, 16.04.2020 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5961: Horní Ředice, Žernov, hráz rybníka Smilek, 17.04.2020, 49 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5961: Sezemice, Bělobranská dubina, 17.04.2020, 8 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5962: Borohrádek, Šachovská alej, 05.04.2020, 7 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5962: Borohrádek, Studenec, 05.04.2020, 4 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5963: Orlické Podhůří, Kaliště, Dolenský potok, 03.05.2020, 10 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5964: Žamberk, V. 1950, 1 ex., O. Marek leg., L. Ernest det. et coll.
5964: Libchavy, Nad křížkem, 03.05.2020, 9 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5964: Orlické Podhůří, Rozsocha, 03.05.2020, 7 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5965: Letohrad, Jablonský les, 10.05.2020, 5 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5966: Červená Voda – Červenovodské sedlo, 13.06.2020, 21 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6058: Litošice, Nad Svobodnou vsí, 18.04.2020, 10 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6059: Sovolusky, 18.04.2020, 9 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6060: Chrudim, před budovou KHS, 13.03.2020, 5 ex., pařezy *Picea* sp., V. Hron leg., det. et coll.; dtto, 11.05.2020, 3 ex.
6060: Rabštejská Lhota, Smrkový Týnec, les u Rabštejna, 15.06.2020, 4 ex., 1 larva, J. Mertlik leg. et coll.
6063: Sudislav nad Orlicí, Sudislavské maštale, 03.05.2020, 15 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6064: Orlické Podhůří, Říčky, 03.05.2020, 5 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6065: Dolní Čermná, údolí Bobravky, 10.05.2020, 3 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6065: Rudoltice, Stříbrná cesta, 10.05.2020, 7 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6065: Česká Třebová, Skuhrov, vrch Palice, 10.5.2020, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6066: Výprachtice, Valteřice, hájovna, 13.06.2020, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6159: Běstvina, 08.05.2020, 20 ex., kmeny *Picea* sp., pod kůrou s první generací kůrovců (*Ips* sp., *Pityogenes* sp.), V. Hron leg., det. et coll.; dtto, 23.05.2020, 4 ex., kmen *Larix* sp.
6159: Běstvina, Zbohov (49°49'27.476"N, 15°37'25.268"E), 03.06.2020, 3 ex., v noci na svozišti na kmenech *Picea abies*, J. Pelikán leg., det. et coll.
6159: Třemošnice, Skoranov, vrch Bučina, 15.06.2020, 1 ex., 1 larva, J. Mertlik leg. et coll.
6160: Licibořice, Šiškovice, Slavická obora, Trpišovský nový rybník env., 18.07.2020, 1 ex., J. Pelikán leg., det. et coll.
6160: Slavice, PR Krkanka (49.8633611N, 15.7803056E), 18.04.2020, 5 ex., *Pinus sylvestris*, J. Krátký leg., det. et coll., J. Mertlik rev. 2020.
6160: Práčov, PR Strádovské peklo (48.8691389N, 15.8120278E), 18.04.2020, 6 ex., *Picea excelsa*, J. Krátký leg., det. et coll., J. Mertlik rev. 2020; 26.04.2020, 4 ex., pod kůrou suchého *Picea abies*, J. Pelikán leg., det. et coll.
6160: Mladoňovice, les u Rtenína, 15.06.2020, 4 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6160: Hořelec – Padrtský mlýn, 18.04.2020, 14 ex., pod kůrou suchých *Picea abies* napadených *Ips* sp., J. Pelikán leg., det. et coll.
6160: Trhová Kamenice, Rohozná, Strádovka env., 24.05.2020, 1 ex., J. Pelikán leg., det. et coll.; dtto, 03.05.2020, 3 ex.
6160: Trhová Kamenice, Rohozná, PP Hubský rybník, 24.04.2020, 60 ex., kmeny *Picea* sp., pod kůrou s první generací kůrovců (*Ips* sp., *Pityogenes* sp.), V. Hron leg., det. et coll.
6161: Včelákov, Dolní Babákov, 20.05.2020, 23 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6162: Hněvčice, Krounka river (49.8290833N, 16.0481667E), 02.08.2020, 1 ex., *Abies alba*, J. Krátký leg., det. et coll., J. Mertlik rev. 2020.
6162: Skuteč, Lešany, Hesiny, V Hesinách, 20.05.2020, 17 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6164: Opatov, u Královny zahrady, 10.05.2020, 1 ex., 1 larva, J. Mertlik leg. et coll.
6165: Třebovice, Vrchnostenský les, 10.05.2020, 3 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6260: Horní Bradlo, Lipka, 26.08.2020, několik larev, J. Mertlik leg. et coll.
6261: Hlinsko, Srní, 20.05.2020, 12 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6261: Studnice, polesí U Vlčí jámy, 28.06.2020, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6262: Krouna, Čachnov, 20.05.2020, 42 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6263: Oldřiš, Královec, 20.05.2020, 6 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6264: Hradec nad Svitavou, Hradecký les, 22.05.2020, 4 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6265: Kamenná Horka, Šesták, 22.05.2020, 2 ex., 1 larva, J. Mertlik leg. et coll.
6266: Linhartice, u Borušovského potoka, 17.05.2020, 16 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6267: Vranová Lhota, Vranová, pastviny nad Lhotským potokem, 17.05.2020, 19 ex., 1 larva, J. Mertlik leg. et coll.
6361: Vortová, polesí Kozinec, 28.06.2020, 4 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6362: Březiny, Milovské perničky, 28.06.2020, 1 larva, J. Mertlik leg. et coll.
6362: Telecí, les u osady Světy, 28.06.2020, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6363: Pomezí, Baldský les, 22.05.2020, 23 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6364: Rohozná, Nový les, 22.05.2020, 8 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6365: Křenov, u zemědělského družstva, 17.05.2020, 5 ex., J. Mertlik leg. et coll.

6366: Jevíčko, Zadní Arnoštov, 17.05.2020, 4 ex., J. Mertlik leg. et coll.

6367: Vranová Lhota, vrch Sušice, 17.05.2020, 4 ex., J. Mertlik leg. et coll.

Corticeus longulus (Gyllenhal, 1827)

5661: Nový Ples, Pleský les, 11.05.2020, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.

5760: Dolní Přím, Jehlice, 19.04.2020, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.

5858: Klamoš, Štít, 22.04.2020, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.

5859: Dobřenice, nad Rohoznickým potokem, 22.04.2020, 3 ex., J. Mertlik leg. et coll.

5860: Hradec Králové, PP Na Plachtě, centrální vřesoviště, 03.04.2020, 6 ex., suchý kmen *Pinus* sp., pod kůrou s první generací kůrovců (*Ips* sp., *Pityogenes* sp.), V. Hron leg., det. et coll.; dtto, východní hranice PP u jízdárny, 28.04.2020, 25 ex., pařezy *Pinus* sp.; dtto, východní zalesněný okraj centrálního vřesoviště, 02.06.2017, 1 ex., větev *Pinus* sp.

5861: Čeperka, písčiny pod elektrovodou, 26.06.2019, 1 ex., lov na uv světlo, J. Pelikán leg., det. et coll.

5860: Čeperka, les u železniční stanice Stěblová, 17.04.2020, 2 ex., pod kůrou pokáceného kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.

5861: Hradec Králové, Nový Hradec Králové, rybník Výskyt, 13.04.2020, 4 ex., pod kůrou suchých *Pinus sylvestris* napadených *Ips* sp., J. Pelikán leg., det. et coll.

5861: Býšř, Koliba, 05.04.2020, 80 ex., J. Mertlik leg. et coll.

5861: Běleč nad Orlicí, lesní křižovatka Klusánky – Kolíkovaná, 09.04.2020, 3 ex., J. Mertlik leg. et coll.

5862: Poběžovice u Holic, les u Žďárského rybníka, 05.04.2020, 7 ex., J. Mertlik leg. et coll.

5862: Týniště nad Orlicí, polesí Klučovina, 09.04.2020, 10 ex., J. Mertlik leg. et coll.

5958: Kladruby nad Labem, Na Sklepích, Dlouhá alej, 16.04.2020, 16 ex., J. Mertlik leg. et coll.

5959: Sopřeč, les, 22.04.2020, 3 ex., J. Mertlik leg. et coll.

5959: Přelovice (50.0618947N, 15.6058203E), 16.04.2020, 17 ex., pod kůrou pařezů *Pinus*, T. Staněk leg., det. et coll.

5960: Hrobice, PR Baroch (50°05'54"N, 15°46'58.9"E), 15.03.2020, 4 ex., *Pinus sylvestris*, pod kůrou, J. Krátký & J. Pelikán leg., det. et coll.; dtto, 15.03.2020, 4 ex., J. Pelikán leg., det. et coll.

5960: Hrobice, les u Barocha, 04.04.2020, 12 ex., pod kůrou kmene vyvrácené borovice, J. Mertlik leg. et coll.

5960: Hradiště na Písku, Kunětický les, 17.04.2020, 16 ex., J. Mertlik leg. et coll.

5961: Sezemice, Bělobranská dubina, 17.04.2020, 15 ex., J. Mertlik leg. et coll.

5961: Horní Ředice, Žernov, hráz rybníka Smilek, 17.04.2020, 7 ex., J. Mertlik leg. et coll.

5962: Borohrádek, 13.09.2014, 32 ex., kmeny *Picea* sp., pod kůrou s první generací kůrovců (*Ips* sp., *Pityogenes* sp.), V. Hron leg., det. et coll.

5962: Borohrádek, Studenec, 05.04.2020, 7 ex., J. Mertlik leg. et coll.

5962: Horní Jelení, les U Borku, 05.04.2020, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.

5963: Chloumek u Chocně, 20.03.2010, 1 ex., J. Jelínek leg. et coll., T. Rybárik det.

6058: Litošice, Nad Svobodnou vsí, 18.04.2020, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.

6060: Chrudim, před budovou KHS, 13.03.2020, 7 ex., pařezy *Picea* sp., V. Hron leg., det. et coll.

6060: Chrudim, Vaňkovy školky, 03.04.2020, 1 ex., kmen *Larix* sp., pod kůrou s první generací kůrovců (*Ips* sp., *Pityogenes* sp.), V. Hron leg., det. et coll.; dtto, 06.04.2020, 1 ex.

6060: Úherčice, 02.05.2020, 1 ex., kmen *Pinus* sp., pod kůrou s první generací kůrovců (*Ips* sp., *Pityogenes* sp.), V. Hron leg., det. et coll.

6065: Česká Třebová, Skuhrov, vrch Palice, 10.5.2020, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.

6160: Slavice, PR Krkanka (49.8633611N, 15.7803056E), 18.4.2020, 3 ex., *Pinus sylvestris*, J. Krátký leg., det. et coll., J. Mertlik rev. 2020.

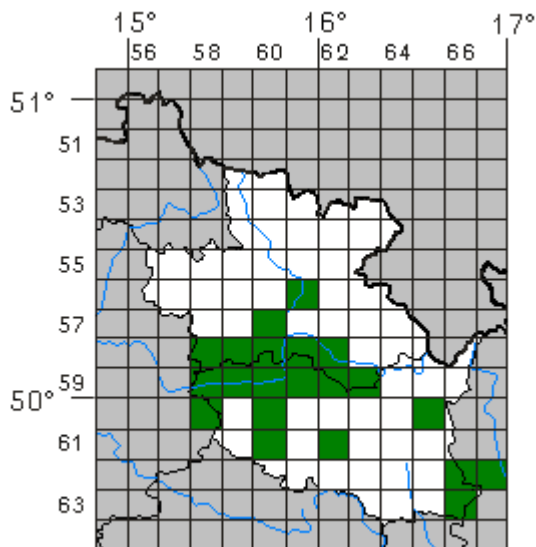
6160: Mladoňovice, les u Rtenína, 15.06.2020, 18 ex., J. Mertlik leg. et coll.

6162: Skuteč, Lešany, Hesiny, V Hesinách, 20.05.2020, 3 ex., J. Mertlik leg. et coll.

6266: Linhartice, u Borošovského potoka, 17.05.2020, 21 ex., J. Mertlik leg. et coll.

6267: Vranová Lhota, Vranová, nad Lhotským potokem, 17.05.2020, 2 ex. (více mrtvých ex.), pod kůrou kmenů borovice na svozišti klád, J. Mertlik leg. et coll.

6366: Jevíčko, Zadní Arnoštov, 17.05.2020, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.



Poznámka. Druh *Corticeus longulus* jsem také našel ve Středočeském kraji nedaleko hranic východních Čech: 5957: Tři Dvory, bývalý tankodrom, 17.04.2018, 4 ex., pod kůrou vyvrácené borovice, J. Mertlik leg. et coll. 5957: Konárovice, Včelín – Jelen, 16.04.2020, 60 ex., pod kůrou pokácených borovic, J. Mertlik leg. et coll. 5958: Horušice, 18.04.2020, 1 ex., pod kůrou pokácené borovice, J. Mertlik leg. et coll.

Biotypy druhů *Corticeus fraxini* a *C. longulus*

Corticeus fraxini žije na území východních Čech od nejnižších poloh až téměř k horní hranici lesních porostů. Nejvýše položené lokality jsou v Orlických horách, Bukačka (1000 m n. m.) a v Krkonoších, Richtrovy Boudy (1000 m n. m.). *Corticeus longulus* je zřejmě teplomilnějším druhem, kterému vyhovují nižší polohy. Nejvýše položená lokalita je u České Třebové, Skuhrov, vrch Palice (670 m n. m.).

Corticeus fraxini i *C. longulus*, larvy i imaga, jsem nacházel pod kůrou mrtvých jehličnatých stromů v chodbách kůrovců, v padlých kmenech, v kmenech na skládkách dřeva u lesních cest nebo ve stojících kmenech. *Corticeus fraxini* byl hlavně pod kůrou smrků a také ve větších kmenech borovic (obr. 8-18, 20-22 a 24-25), *C. longulus* byl převážně v borovicích (obr. 17-19 a 23).

Na skládkách čerstvého dřeva jsem často nacházel společně oba druhy potměnků. Byli tam nalákáni silnou vůní mízy prýstvic z poraněných kmenů, tak jako mnoho dalších druhů podkorních brouků. Tito potměníci byli pod kůrou pokácených kmenů pod odchlípnutou kůrou. Často ještě kůra držela u kmene a již do ní byly imagy kůrovců prokousávány chodby. A již v této první fázi zde byla přítomna imaga potměnků. V dalších fázích vývoje kůrovců a potměnků jsem pak pozoroval larvy potměnků, jak požírají v chodbách kůrovců jejich larvy a kukly. Tutéž aktivitu jsem pozoroval i u imag potměnků.

U potměnků zřejmě bude existovat specializace na určité druhy kůrovců, což je dáno tvarem jejich těla. *Corticeus fraxini* je poměrně velký druh s kruhovým průřezem těla a vyhledává větší druhy kůrovců, jako je např. *Ips typographus* (Linnaeus, 1758). *Corticeus longulus* je menší a jeho tělo je plošší, a proto je lépe přizpůsobeno vyhledávání menších kůrovců např. rodu *Pityogenes* Bedel, 1888, osídlujících lýko pod kůrou borovic. U větví v horních partiích borových kmenů jsem pod slabou kůrou nacházel další příbuzný druh potměníka *Corticeus linearis*. Ten má tělo ještě menší a vyhledává menší druhy kůrovců rodu *Pityogenes*, které osídlují lýko pod kůrou větví.

Vzhledem k tomu, že se nezabývám studiem druhů čeledi Scolytidae Latreille, 1804, tak jsem vzorky nasbíraných imag kůrovců předal k dalšímu studiu kolegovi Jiřímu Krátkému.



Obr. 8. Jívka, Jestřebí hory, 08.05.2020



Obr. 9. Jívka, Jestřebí hory, 08.05.2020



Obr. 10. Pec pod Sněžkou, Richtrovy Boudy, 16.06.2020



Obr. 11. Adršpach, Janovická Vlčí rokle, 08.05.2020



Obr. 12. Václavice, 06.05.2020



Obr. 13. Voděřady, 09.04.2020



Obr. 14. Borohrádek, Šachovská alej, 05.04.2020 →



Obr. 15. Borohrádek, Šachovská alej, 05.04.2020



Obr. 16. Opočno, obora, 09.04.2020



Obr. 17. Býšť, u Koliby, 05.04.2020



Obr. 18. Čeperka, les u žst. Stěblová, 4.7.2020



Obr. 19. Hrobice, Baroch, 15.03.2020. Foto J. Pelikán.



Obr. 20. Práčov, Strádovské peklo, 26.04.2020.



Obr. 21. Borohrádek, Šachovská alej, 05.04.2020 – imago *Corticeus fraxini*



Obr. 22. Borohrádek, Šachovská alej, 05.04.2020 – biotop potemníka *Corticeus fraxini*.



Obr. 23. Horní Jelení, les U Borku, 05.04.2020 – biotop potemníka *Corticeus longulus*.



Obr. 24. Hořelec, Padrt'ský mlýn, 18.04.2020 – larva *Corticeus fraxini*.



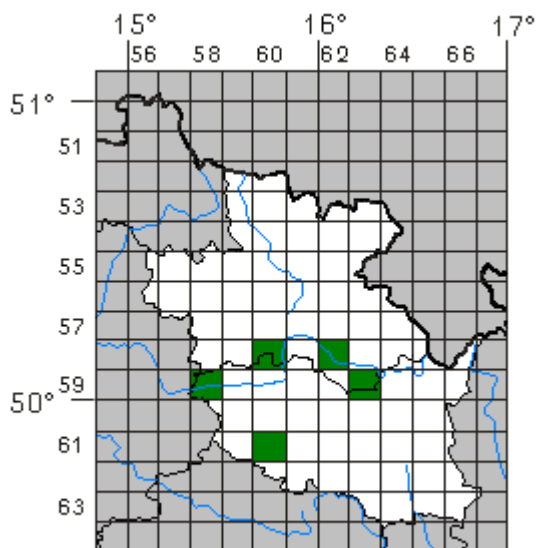
Obr. 25. Hořelec, Padrt'ský mlýn, 18.04.2020 – larva *Corticeus fraxini*.

Přehled nálezů dalších druhů rodu *Corticeus* Piller & Mitterpacher, 1783

Z poterníků rodu *Corticeus* jsou z území východních Čech známe ještě další čtyři druhy. Je to *C. fasciatus* (Fabricius, 1790), *C. bicolor* (Olivier, 1790), *C. linearis* (Fabricius, 1790) a *C. unicolor* Piller & Mitterpacher, 1783. Zde je přehled jejich nálezů:

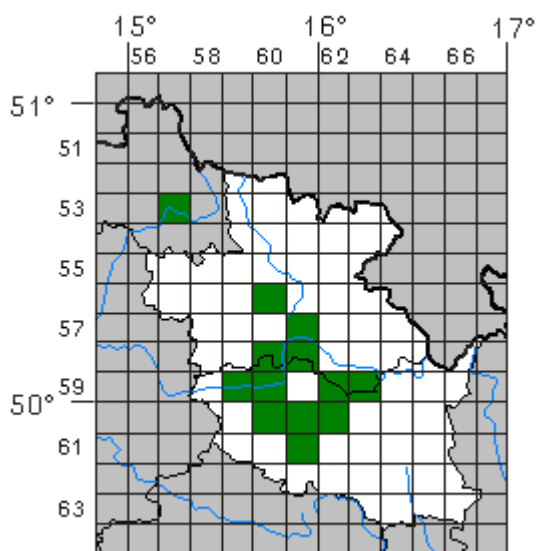
Corticeus fasciatus (Fabricius, 1790)

- 5860: Opatovice nad Labem, Tůň, lužní les (50.1574694N, 15.8020181E), 01.06.2015, 1 ex., na suchém *Quercus* sp., V. Hron leg., det. et coll.; 07.07.2018, 4 ex., aktivní na mrtvém kmenu dubu, J. Mertlík leg. et coll.; dtto, 10.05.2020, 4 ex.; dtto, 19.5.2020, 5 ex.; 01.07.2020, 2 ex., v noci na lysině *Quercus*, J. Pelikán leg. et coll., T. Rybářík det.
- 5860: Čeperka, Malá Čeperka, dubová alej (50°7'27.517"N, 15°45'18.604"E), 17.05.2020, 4 ex., pod kůrou *Quercus* sp., J. Pelikán leg., det. et coll.; dtto, 01.07.2020, 2 ex., noční aktivita na stojících *Quercus* sp.
- 5862: Týniště nad Orlicí, 1993 (Novák 2014).
- 5862: Týniště nad Orlicí, Petrovice, U Houkvice, 18.05.2002, 2 ex., v noci na mrtvém dřevě na kmenu dubu, J. Mertlík leg. et coll.
- 5862: Týniště nad Orlicí, bývalá obora, rybník Rozkoš, 06.06.1987, 4 ex., v noci na mrtvém dřevě na kmenu dubu, J. Mertlík leg., det. et coll.
- 5958: Kladruby nad Labem, Mošnice, 2012 (Novák 2014); (50°3'0.300"N, 15°27'33.500"E), 20.05.2020, 1 ex., *Quercus robur*, J. Krátký leg., det. et coll., J. Mertlík rev. 2020; (50°3'3.207"N, 15°27'32.628"E), 30.05.2020, 3 ex., v noci na kmenu *Quercus*, J. Pelikán leg., det. et coll.; 13.06.2020, 1 ex., na *Quercus* sp., V. Hron leg., det. et coll.
- 5963: Bošín u Chocně, obora, 22.06.2008, 2 ex., J. Jelínek leg. et coll., M. Mikát det.
- 6160: Slavice, Krkanka env., 13.8.2020, 1 ex., lov na světlo na borovo-dubové lesostepi, J. Pelikán leg., det. et coll.



Corticeus bicolor (Olivier, 1790)

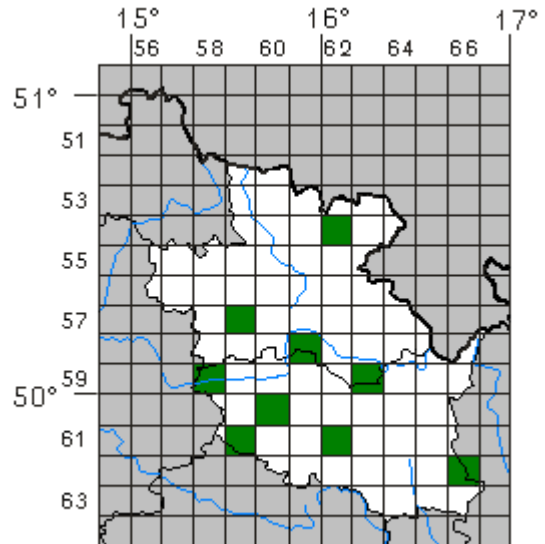
- 5357: Turnov, Dolánky u Turnova (Novák 2014).
- 5660: Habřina, mlýn Podhrad (50°20'17.4"N, 15°49'16.7"E), 01.07.2020, 1 ex., oklep *Ulmus minor*, 17:00 H, J. Krátký leg., det. et coll., J. Mertlík rev. 2020.
- 5761: Běleč nad Orlicí (50°12'3.472"N, 15°57'39.394"E), 25.06.2019, 1 ex., stojící torzo dubu u řeky, J. Pelikán leg., det. et coll.
- 5860: Hradec Králové, Pražské Předměstí, pravý břeh Labe, 21.04.2013, 3 ex., v noci na kmenu *Populus*, J. Pelikán leg. et coll., T. Rybářík det.
- 5860: Hradec Králové, Třebeš, slepé rameno Labe, 09.06.2009, 1 ex., J. Pelikán leg. et coll., T. Rybářík det.
- 5860: Vysoká nad Labem, Labe, okolí splavu, 23.05.2008, 2 ex., na *Alnus glutinosa*, J. Pelikán leg. et coll., det. V. Novák
- 5860: Opatovice nad Labem (50°7'21.170"N, 15°48'22.805"E), luh u Labe, 13.-30.05.2019, 1 ex., nárazová past na padlém *Ulmus laevis*, J. Mertlík leg. et coll.
- 5861: Čeperka, písčiny pod elektrovody, 26.06.2019, 1 ex., lov na UV světlo, J. Pelikán leg., det. et coll.
- 5860: Čeperka, Malá Čeperka (50°7'18"N, 15°45'21"E), 03.07.2018, 1 ex., J. Krátký observ. et det.
- 5861: Hradec Králové, Moravské Předměstí, 23.-27.07.2012, 1 ex., UV světlo (8. patro), J. Pelikán leg., det. et coll.
- 5861: Hradec Králové, Na Plachtě, 22.04.1997 1 ex., olšina u rybníka Plachta, olše se stromovými houbami, M. Mikát leg. et det. (Mikát & Hájek 1999).
- 5959: Přelouč, Slavíkovy ostrovy (Mikát et al. 2004).
- 5960: Dolany, NPR Bohdanečský rybník, sv. část, Dolanská zátoka (50°5'52"N, 15°40'55"E), 09.08.2020, 2 ex., lov na UV světlo, J. Pelikán leg. et coll., J. Mertlík det. 2020.



- 5962: Újezd u Chocně, 18.03.1982, 1 ex., J. Jelínek leg. et coll., T. Rybárik det.
 5963: Bošín u Chocně, obora, 15.06.1993, 1 ex., J. Jelínek leg. et coll., M. Mikát det.; dtto, 28.03.1999, 3 ex.
 5963: Postolov u Chocně, lipová alej, 25.04.1993, 1 ex., J. Jelínek leg. et coll., T. Rybárik det.; dtto, 27.05.1994, 1 ex.
 6060: Blato, 09.04.2020, 20 ex., v pařezu *Quercus* sp., v lesíku u trati mezi zastávkou Staré Jesenčany a Pardubice-závodistiště, V. Hron leg., det. et coll.
 6060: Chrudim, 20.-22.04.2010, 1 ex., V. Hron leg., det. et coll.
 6060: Chrudim, park u gymnázia, 05.04.2013, 8 ex. (5 ex larva), na plodnici *Inonotus radiatus*, V. Hron leg., det. et coll.
 6061: Stříčany, 05.12.2003, 1 ex. v suché plodnici *Laetiporus sulphureus*, V. Hron leg., det. et coll.
 6062: Uhersko, 02.06.2019 1 ex., V. Hron leg., det. et coll.
 6161: Bítovany, 17.02.1998, 2 ex., V. Hron leg., det. et coll.
 6161: Lukavice, 2008, 1 ex. (ex larva), V. Hron leg., det. et coll.

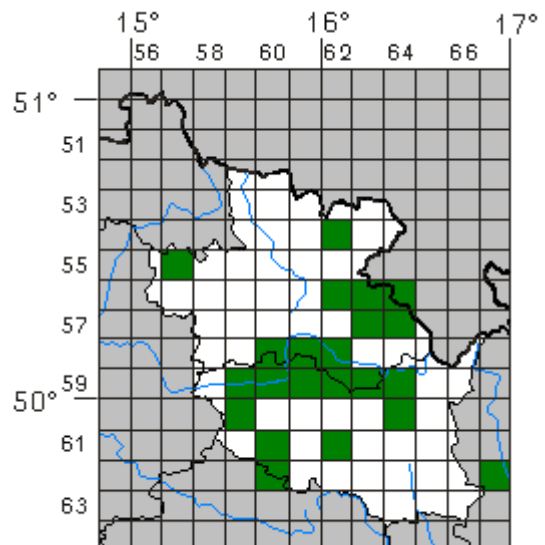
Corticeus linearis (Fabricius, 1790)

- 5462: Broumovské stěny, Hájkova rokle, 04.06.2004, 1 ex., kůrovcový lapač, J. Beran leg. (Hamet & Vancl 2016).
 5462: Broumovské stěny, Velká kupa, 05.06.2003, 2 ex., kůrovcový lapač, J. Beran leg. (Hamet & Vancl 2016).
 5759: Kunčice, obora, 19.04.2020, 1 ex., pod kůrou pokáceného kmene borovice, J. Mertlík leg. et coll.
 5861: Hradec Králové, Na Plachtě, 01.07.1987, 1 ex., lesní okraj, na vejmutovce, M. Mikát leg. (Mikát et al. 1997); u policejní kynologie, 15.06.2012, 1 ex., oklep suchých větví *Pinus* sp., V. Hron leg., det. et coll.; dtto, 21.05.2013, 3 ex.; dtto, 29.05.2013, 1 ex.; dtto, v centrální oblasti, 2013, 3 ex. (ex larva), z padlého kmene *Pinus* sp.
 5861: Bělečko, III. 2003, 10 ex. (ex larva), z větví *Picea* sp., V. Hron leg., det. et coll.
 5958: Kladruby nad Labem (50°03'00.3"N, 15°27'33.5"E), Mošnice, 20.05.2020, 1 ex., *Quercus robur*, J. Krátký leg., det. et coll., J. Mertlík rev. 2020; (50°2'56.163"N, 15°27'52.524"E), 30.05.2020, 1 ex., večerní oklep suchých větví *Picea pungens*, J. Pelikán leg., det. et coll.
 5963: Nová Ves (16°10'1"N, 50°3'43"E), 05.05.2018, 1 ex., oklep, J. Krátký leg., det. et coll.
 5963: Brandýs nad Orlicí (Novák 2014)
 6060: Chrudim, před budovou KHS, 14.05.2020, 4 ex., kmeny *Picea* sp., V. Hron leg., det. et coll.
 6060: Kochánovice, 05.05.2012, 3 ex., oklep větví po těžbě, V. Hron leg., det. et coll.
 6159: Běstvína, Zbohov (49°49'27.476"N, 15°37'25.268"E), 03.06.2020, 1 ex., v noci na svozišti na kmenech *Picea abies*, J. Pelikán leg., det. et coll.
 6162: Hněvčice, řeka Krounka (49°49'44.7"N, 16°02'53.4"E), 02.07.2020, 2 ex., *Corylus avellana* a *Abies alba*, J. Krátký leg., det. et coll., J. Mertlík rev. 2020.
 6266: Linhartice, u Borušovského potoka, 17.05.2020, 4 ex., pod kůrou pokáceného kmene borovice, J. Mertlík leg. et coll.



Corticeus unicolor Piller & Mitterpacher, 1783

- 5462: Horní Verněřovice – Rač (5462ab), 07.05.2008, 1 ex., A. Hamet leg. (Hamet et al. 2014).
 5557: Záměstí-Blata, Starý hrádek, 21.10.2020, 1 ex., pod kůrou kmene habru, J. Mertlík leg. et coll.
 5562: Žernov, u Šibeniční rokle, 30.05.2005, 1 ex., prameniště pod svahem, stojící torzo *Fagus* u cesty, M. Mikát leg. (Mikát 2007).
 5562: Česká Skalice, svahové porosty a suťové lesy nad levým břehem Úpy mezi Zličí a Českou Skalici, 23.06.2005, 1 ex., večer v aktivaci na mrtvém *Fraxinus*, M. Mikát leg. (Mikát 2007).
 5663: Nové Město nad Metují env., PR Peklo (údolí Olešenky, Pecínka), 21.06.1996, 1 ex., M. Mikát leg. et coll., MHK coll.; dtto, 23.4.2004, 1 ex.; 16.7.2004, 1 ex., M. Mikát observ.



- 5663: Nové Město nad Metují env., PR Peklo (údolí Metuje, svahy a požářiště nad pravým břehem), 19.5.2004, 1 ex., M. Mikát leg. et coll., MHK coll.; dtto, 30.5.2004, 1 ex.
- 5664: Sedloňov, NPR Bukačka, 12.06.-14.07.2020, 1 ex., nárazová past, T. Kopecký leg., det. et coll.
- 5763: Orlické hory, Klečkov u Skuhrova, 23.04.2004, 1 ex., J. Jelínek leg. et coll., M. Mikát det.
- 5764: Jedlová v Orlických horách, Antoniino údolí (50°17'6"N, 16°20'28"E), 12.07.2020, 6 ex., *Fagus sylvatica*, J. Krátký observ. et det.
- 5860: Opatovice nad Labem, Tůň (50°9'26.89"N, 15°48'7.265"E), 10.05.2020, 6 ex., aktivní na mrtvém kmenu dubu, J. Mertlik leg. et coll.; 01.07.2020, 7 ex., v noci na lysině *Quercus*, J. Pelikán leg. et coll., T. Rybárik det.
- 5860: Čeperka, Malá Čeperka (50°7'27.517"N, 15°45'18.604"E), 03.07.2018, 1 ex., J. Krátký observ. et det.; 17.05.2020, 1 ex., pod kůrou *Quercus sp.*, J. Pelikán leg., det. et coll.; 01.07.2020, 2 ex., noční aktivita na stojících *Quercus sp.*, J. Pelikán leg., det. et coll.
- 5861: Hradec Králové, Kluky, rybník Datlák, 16.08.2014, 1 ex., pahýl *Alnus glutinosa*, J. Pelikán leg., det. et coll.
- 5861: Hradec Králové, Třebeš, Kopec sv. Jana, padlý kmen *Fraxinus*, 10.06.2014, 2 ex., J. Pelikán leg., det. et coll.; dtto, 02.07.2014, 1 ex.
- 5861: Hradec Králové, PP Na Plachtě, 20.05.2014, 1 ex., V. Hron leg., det. et coll.; dtto, 22.08.2014, 1 ex.
- 5861: Hradec Králové, PP Na Plachtě, nad rybníkem Jáma, 23.03.2010, 1 ex., pod kůrou *Pinus sp.*, V. Hron leg., det. et coll.
- 5861: Vysoké Chvojno, Buky u Vysokého Chvojna, 19.07.1993, 3 ex., J. Jelínek leg. et coll., T. Rybárik det.; 16.07.2013, 1 ex., V. Hron leg. et coll.
- 5862: Týniště nad Orlicí, Petrovice, U Houkvice, 18.05.2002, více ex., v noci na mrtvém dřevě na kmenu dubu, J. Mertlik leg. et coll.
- 5862: Týniště nad Orlicí, bývalá obora, rybník Rozkoš, 06.06.1987, více ex., v noci na mrtvém dřevě na kmenu dubu, J. Mertlik leg., det. et coll.
- 5959: Bukovka, polesí Skořepka, 22.04.2020, 2 ex., pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 5960: Lázně Bohdaneč, 26.05.2010, 1 ex., V. Hron leg. et coll.; 14.06.2020, 1 ex., J. Pelikán leg., det. et coll.
- 5960: Dolany, NPR Bohdanečský rybník, sv. část, Dolanská zátoka, 09.08.2020, 1 ex., J. Pelikán leg., det. et coll.
- 5961: Horní Ředice, Žernov, rybník Smilek, 27.04.2000, 2 ex., pod kůrou kmene habru, J. Mertlik leg. et coll.
- 5962: Prochody u Chocně, hráz rybníka Svata, 08.04.2010, 1 ex., J. Jelínek leg. et coll., T. Rybárik det.
- 5963: Bošín u Chocně, obora, 22.06.2008, 1 ex., J. Jelínek leg. et coll., M. Mikát det.
- 5964: Litice nad Orlicí, 24.04.1994, 1 ex., J. Jelínek leg. et coll., T. Rybárik det.
- 6059: Choltice, zámecký park, 19. V. 2007, více ex., na kmenu dubu (22.00 hod), J. Mertlik observ.
- 6064: Orlické podhůří, Říčky, 03.05.2020, 4 ex., pod kůrou pokáceného kmene smrku, J. Mertlik leg. et coll.
- 6160: Nasavrky env., Strádovské Peklo, 24.05.2018, více ex., T. Kopecký & J. Pelikán leg., det. et coll.
- 6162: Hněvčice, údolí Krounky (49°49'49"N, 16°2'35"E), 13.06.2020, 1 ex., oklep, J. Krátký leg., det. et coll.
- 6260: Spálava (15°43'N, 49°46'E), 22.04.2019, 4 ex., oklep, J. Krátký observ. et det.
- 6267: Vranová Lhota, Maratovská studánka, 17.05.2020, 2 ex., pod kůrou pokáceného kmene smrku, J. Mertlik leg. et coll.

Poznámka. Známý z mrtvého dřeva starých listnatých stromů. Na dvou z výše uvedených lokalit (Říčky a Vranová Lhota) jsem zaznamenal jeho výskyt na mrtvých kmenech smrků, na jedné lokalitě byl na borovici (Bukovka).

Nálezy osmi dalších pozoruhodných saproxylických druhů brouků

Při hledání druhů rodu *Corticus* jsem nacházel také různé druhy podkorních brouků z čeledi Bothrideridae Erichson, 1845, Carabidae Latreille, 1802, Cerambycidae Latreille, 1802, Cerylonidae Billberg, 1820, Cleridae Latreille, 1802, Cucujidae Latreille, 1802, Histeridae Gyllenhal, 1808, Melandryidae Leach, 1815, Monotomidae Laporte, 1840, Mycetophagidae Leach, 1815, Nitidulidae Latreille, 1802, Pythidae Solier, 1834, Scolytidae Latreille, 1804, Silvanidae Kirby, 1837, Staphylinidae Latreille, 1802, Tenebrionidae Latreille, 1802, Trogossitidae Latreille, 1802 a Zopheridae Solier, 1834.

Z výše uvedených podkorních brouků zde uvádím nálezy osmi druhů, jejichž nálezy byly na území východních Čech až doposud dosti vzácné: *Bothrideres bipunctatus* (Gmelin, 1790), *Colydium elongatum* (Fabricius, 1787), *Palorus depressus* (Fabricius, 1790), *Zilora obscura* (Fabricius, 1794), *Pytho depressus* (Linnaeus, 1767), *Cucujus cinnaberinus* (Scopoli, 1763), *Dendrophagus crenatus* (Paykull, 1799) a *Pycnomerus terebrans* (Olivier, 1790).

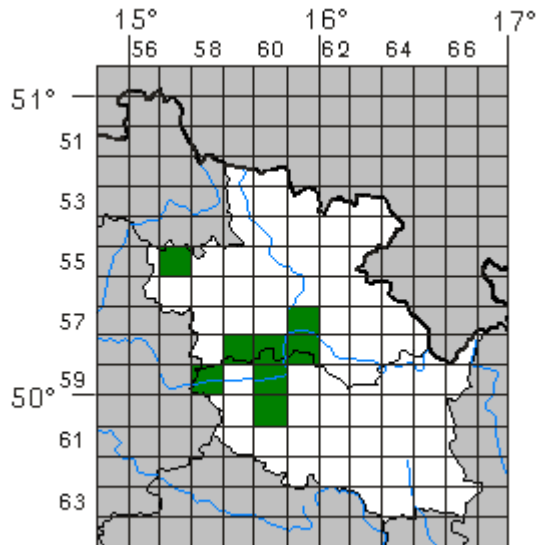
Výjimkou je druh *Cucujus cinnaberinus*, který je v současné době poměrně hojným druhem nížinných listnatých lesů. U tohoto druhu zde uvádím pouze jeho nálezy v jehličnatých stromech (borovice a smrk).

Na obr. 26-33, 37, 42 a 46-48 jsou fotografie biotopů výše uvedených druhů, dále zde jsou fotografie larev a imag druhů *Cucujus cinnaberinus* (obr. 38-39), *Pytho depressus* (obr. 34-36) a *Zilora obscura* (obr. 40-41 a 43-45) v jejich přirozeném prostředí.

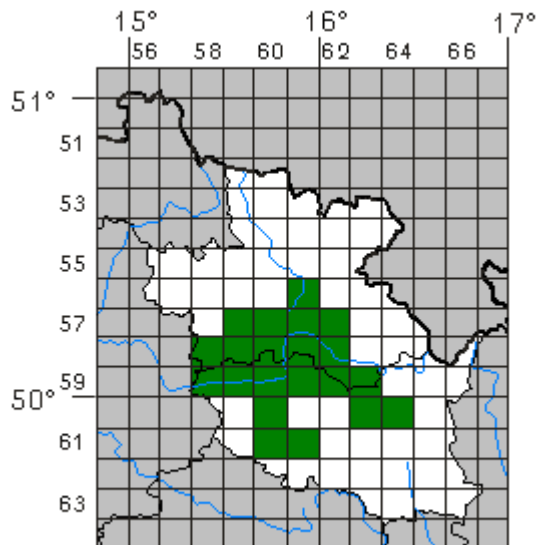
Bothriideridae Erichson, 1845***Bothrioderes bipunctatus* (Gmelin, 1790)**

- 5557: Holín, Horní Lochov, Prachovské skály, U Hlaholské vyhlídky, 14.01.2021, 1 ex., pod kůrou mrtvého kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 5761: Černilov, polesí Ouliště, 31.12.2020, 1 ex., smíšený les, pod kůrou dubu, J. Mertlik leg. et coll.
- 5859: Pravy, listnatý les nad údolím Bukovky, 10.01.2021, 3 ex., pod kůrou kmenů mrtvých dubů, J. Mertlik leg. et coll.
- 5860: Opatovice nad Labem, Pohřebačka (obr. 27), 14.04.2020, 1 ex., pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 5860: Čeperka, Velká Čeperka (obr. 26), 04.04.2020, 1 ex., pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 5860: Čeperka, písňík Mácháč, 03.07.2018, 1 ex., na lysině stojícího *Quercus*, J. Pelikán leg., det. et coll.
- 5860: Stéblová, polesí Obora, 02.01.2021, 1 ex., pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 5861: Hradec Králové, PP Na Plachtě, na centrálním vřesovišti, 09.04.2018, 1 ex., pod kůrou pořezaného kmene padlé *Pinus* sp., v raném stádiu zaplísňené sukcese společně se *Zilora obscura*, V. Hron leg. det. et coll.; VI. 2018, 7 ex. v kukelním závrtu *Chrysobothris affinis* (Fabricius, 1794) a v žíru na larvách blanokřídlého hmyzu, vše v pořezaném kmeni *Salix* sp. na pomezí ruderální oblasti.
- 5861: Hradec Králové, Kluky, rybník Datlík, 16.08.2014, 1 ex., pahýl *Alnus glutinosa*, J. Pelikán leg., det. et coll.; 26.09.2018, 1 ex., *Alnetum*, osmyk vegetace, J. Pelikán leg., det. et coll.
- 5861: Borek, 17.02.2020, 5 ex., pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 5958: Kladruby nad Labem, V Mošnicích (50°3'2"N, 15°27'45"E), 08.06.2019, 1 ex., oklep, J. Krátký observ. et det.
- 5960: Srch, Hrádek, 23.04.2020, 1 ex., pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 6060: Chrudim, 31.03-02.04.2019, 1 ex., na fasádě domu č.p. 1410, V. Hron leg., det. et coll. (Hron 2020).

Poznámka. Známý ze zachovalých světlých porostů v teplejších oblastech, solitérní stromy. Osídlené borovice na lokalitách Borek a Hrádek byly na jižních osluněných okrajích smíšených lesů, borovice na lokalitách Pohřebačka (obr. 27), Čeperka (obr. 26), Stéblová a dub v Černilově byly v zastíněném smíšeném lese. Borovice v Horním Lochově byla solitér rostoucí na osluněném hřebenu Prachovských skal (obr. 47).

**Cucujidae Latreille, 1802*****Cucujus cinnaberinus* (Scopoli, 1763)**

- 5661: Nový Ples, Pleský les, 11.05.2020, více larev, pod kůrou pokáceného kmene borovice, J. Mertlik observ.
- 5759: Kunčice, bývalá obora, 19.04.2020, 1 larva, pod kůrou pokáceného kmene borovice, J. Mertlik observ.
- 5760: Dolní Přím, Jehlice, 19.04.2020, 2 ex., více larev, pod kůrou pokáceného kmene borovice, J. Mertlik observ.
- 5761: Černilov, polesí Ouliště, 04.02.2018, 1 ex., pod kůrou uschlé borovice, Miroslav Polášek leg. (Chobot & Horák 2020); 11.05.2020, 1 larva, pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik observ.; dtto, 31.12.2020, 2 ex., více larev, pod kůrou kmenů borovic a dubu.
- 5761: Slatina, polesí Dehetník, vrch Slatina, 31.12.2020, více larev, pod kůrou kmenů borovic, J. Mertlik observ.
- 5762: Opočno, obora Opočno, 09.04.2020, více larev, pod kůrou pokáceného kmene borovice (obr. 16), J. Mertlik observ.
- 5762: Ledce, Ledecké bory u Mitrova (obr. 31), 29.12.2020, 2 larvy, pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik observ.
- 5762: Ledce, Ledecké bory u Bědovic, bývalá pískovna (50.2025497N, 16.0206031E), 29.12.2020, 2 ex., pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik observ.
- 5858: Klamoš, vrch Tátrum, 10.01.2021, více larev, smíšený les, pod kůrou mrtvých kmenů borovic, J. Mertlik observ.



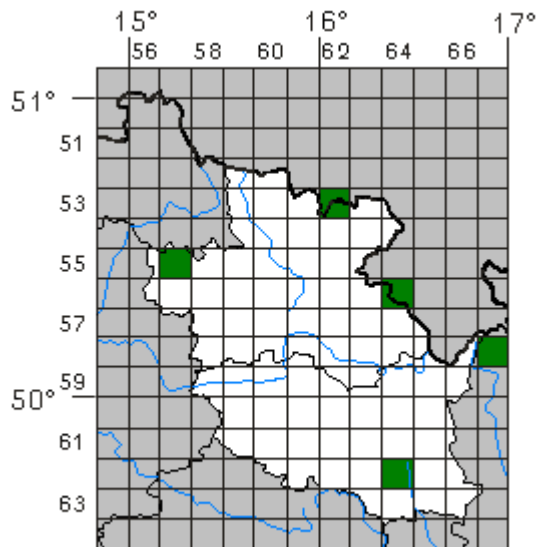
- 5858: Klamoš, Štít, polesí Šandovka, 22.04.2020, 1 ex., více larev, pod kůrou pokáceného kmene borovice, J. Mertlik observ.
- 5858: Klamoš, Štít, les u Chárovny, 10.01.2021, více larev, smíšený les, pod kůrou mrtvých kmenů borovic, J. Mertlik observ.
- 5859: Vápno, les U Aničky, 10.01.2021, více larev, smíšený les, pod kůrou pokácených kmenů borovic, J. Mertlik observ.
- 5859: Žáravice, 10.01.2021, 4 ex., více larev, smíšený les, pod kůrou mrtvých kmenů borovic, J. Mertlik observ.
- 5859: Dobřenice, nad Rohoznickým potokem, 22.04.2020, více larev, pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik observ.
- 5860: Hradec Králové, Březhrad, 13.04.2020, více larev, pod kůrou padlého kmene borovice, J. Mertlik observ.
- 5860: Opatovice nad Labem, Pohřebačka (obr. 27), 14.04.2020, 3 ex., více larev, pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik observ.; dtto, 24.11.2020, 1 ex.
- 5860: Čeperka, Velká Čeperka (obr. 26), 04.04.2020, více larev, pod kůrou pokáceného kmene borovice, J. Mertlik observ.
- 5860: Čeperka, les u žst. Stěblová, 17.04.2020, 1 larva, pod kůrou pokáceného kmene borovice (obr. 18), J. Mertlik observ.
- 5860: Stěblová, polesí Obora (obr. 30), 02.01.2021, více ex., více larev, pod kůrou mrtvých borovic, J. Mertlik observ.
- 5861: Vysoká nad Labem, les u Milířského kopce, 26.12.2020, 5 ex., 4 larvy, pod kůrou kmenů borovic (obr. 28-29 a 39), J. Mertlik observ.
- 5861: Hradec Králové, PP Na Plachtě, v centrální oblasti, 16.04.2013, 1 ex., pod kůrou pahýlu *Pinus* sp., V. Hron leg., det. et coll.
- 5861: Býšť, Koliba, 05.04.2020, více larev, pod kůrou pokáceného kmene borovice (obr. 17), J. Mertlik observ.
- 5862: Týniště nad Orlicí, Petrovičky, les u obory Bědovice (50.1952114N, 16.0313292E), 29.12.2020, 1 ex., více larev, pod kůrou kmenů borovic, J. Mertlik observ.
- 5862: Týniště nad Orlicí, U Glorietu, 29.12.2020, 2 ex., více larev, pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik observ.
- 5862: Týniště nad Orlicí, les u písničky U dubu, 29.12.2020, 4 ex., více larev, pod kůrou kmene borovice (obr. 38), J. Mertlik observ.
- 5862: Týniště nad Orlicí, polesí Klučovina, 09.04.2020, 1 larva, pod kůrou pokáceného kmene borovice, J. Mertlik observ.
- 5958: Labské Chrčice, Duny u Sváravy, 16.04.2020, 3 larvy, pod kůrou padlého kmene borovice, J. Mertlik observ.
- 5958: Kladruby nad Labem, Na Sklepích, Dlouhá alej, 16.04.2020, více larev, pod kůrou pokáceného kmene borovice, J. Mertlik observ.
- 5959: Bukovka, polesí Skořepka, 22.04.2020, více larev, pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik observ.
- 5959: Živanice, les u Černé, 01.01.2021, více ex., více larev, pod kůrou kmenů borovic, J. Mertlik observ.
- 5959: Živanice, Na Cihelně, zalesněné duny, 01.01.2021, 3 ex., více larev, pod kůrou kmenů borovic, J. Mertlik observ.
- 5960: Lázně Bohdaneč, Žďárský, 31.03.2020, více larev, pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik observ.
- 5961: Sezemice, Bělobranská dubina, 17.04.2020, více larev, pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik observ.
- 5961: Horní Ředice, Žernov, hráz rybníka Smilek, 17.04.2020, 2 ex., více larev, pod kůrou pokáceného kmene borovice, J. Mertlik observ.
- 5962: Borohrádek, Studenec, 05.04.2020, 1 ex., 2 larvy, pod kůrou pokáceného kmene borovice, J. Mertlik observ.
- 5962: Čermná nad Orlicí, les u Korunky, 04.01.2021, 2 ex., více larev, pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik observ.
- 5962: Újezd u Chocně, les Malého Karlova, 04.01.2021, více larev, pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik observ.
- 5963: Chloumek u Chocně, 02.04.2010, 1 ex., pod kůrou vejmutovky, J. Jelínek leg., det. et coll.; 28.12.2013, 1 ex., pod kůrou borovice, J. Jelínek leg., det. et coll.; dtto, 09.05.2018, 1 ex.
- 5963: Sruby, 28.03.2014, 1 ex., pod kůrou borovice, J. Horák leg. (Chobot & Horák 2020).
- 5963: Choceň, u vrchu Čertův dub (50.0115400N, 16.1819211E), podzim 2016, 1 larva, J. Horák leg., det. et coll.
- 5963: Kostecké Horky, Růžovec, 04.01.2021, více larev, pod kůrou kmenů borovic, J. Mertlik observ.
- 5963: Kostecké Horky, polesí Obora, 04.01.2021, více larev, pod kůrou kmenů borovic, J. Mertlik observ.
- 6060: Slatiňany, Na Chlumu, 13.01.2021, 1 ex., více larev, pod kůrou kmenů borovic, J. Mertlik observ.
- 6063: Choceň, les u vrchu Homole, 04.01.2021, 2 larvy, pod kůrou borovice, J. Mertlik observ.
- 6064: Česká Třebová, 29.12.2013, 1 ex., pod kůrou odumřelého smrku, M. Smola leg. (Chobot & Horák 2020).
- 6160: Slatiňany, les u Kochánovic, 13.01.2021, 2 ex., více larev, pod kůrou kmenů borovic, J. Mertlik observ.
- 6160: Lukavice, Výsonín, Strádovské Peklo, 13.01.2021, více larev, pod kůrou kmenů borovic, J. Mertlik observ.
- 6160: Nasavrky env., Strádovské Peklo, 28.10.2018, 1 ex., pod kůrou kmene jedle, J. Pelikán observ.
- 6161: Nasavrky, les u Radochvína, 13.01.2021, více larev, pod kůrou kmenů borovic, J. Mertlik observ.

Poznámka. *Cucujus cinnaberinus* je v současné době v nižších polohách východních Čech poměrně hojný druh, místy s hromadným výskytem. Je nalézán převážně pod kůrou mrtvých listnatých stromů (Chobot & Horák 2020). Na faunistickou mapu a do přehledu nálezů jsem zaznamenal jeho výskyt výhradně v jehličnatých stromech. Na většině z uvedených lokalit byl nalezen pod kůrou mrtvých kmenů borovic, na jedné lokalitě byl pod kůrou smrku (Česká Třebová), na jedné pod kůrou jedle (Nasavrky).

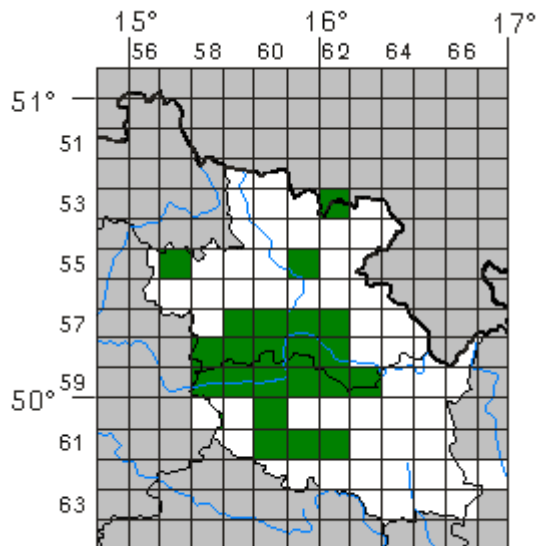
Silvanidae Kirby, 1837***Dendrophagus crenatus* (Paykull, 1799)**

- 5362: Adršpach, Janovická Vlčí rokle, 08.05.2020, 1 ex., skládka dřeva, pod kůrou pokáceného kmene smrku (obr. 11), J. Mertlik leg. et coll.
- 5664: Sedloňov, Orlické hory, Bukačka (50°20'1.274"N, 16°22'43.902"E), 27.05-12.06.2020, 1 ex., nárazová past, T. Kopecký leg., det. et coll.
- 5557: Holín, Horní Lochov, Prachovské skály, U Hlaholské vyhlídky, 14.01.2021, 2 ex., pod kůrou mrtvého kmene borovice (obr. 46-47), J. Mertlik leg. et coll.
- 5867: Dolní Morava, Králický Sněžník, Větrná paseka pod Sněžnou chatou, 900-1000 m n. m., 30.05.2002, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 5867: Dolní Morava, Králický Sněžník, Vilemínka env. (950m), (obr. 48) 29.08.2004, 3 ex., J. Mertlik leg. et coll.; dtto, 1 ex., F. Pavel coll.; 30.08. 2005, 2 ex., J. Mertlik leg., F. Pavel coll.
- 5867: Dolní Morava, Králický Sněžník, Koňský hřbet, 06.09.2004, 7 ex., J. Mertlik leg. et coll.; 8.9.2004, 1 ex., J. Mertlik leg., F. Pavel coll.
- 5867: Dolní Morava, Králický Sněžník, 3 km S, 25.11.2006, více ex., pod kůrou stojících uschlých smrků, Karel Doležel leg., det. et coll.
- 5867: Dolní Morava, Králický Sněžník, 1250 m, Černá Kupa, 07.08.1992, 1 ex., T. Růžička leg., det. et coll.
- 6264: Ostrý Kámen, Karle, 583 m (49°46'12.114"N, 16°24'40.895"E), 09.03.1987, 2 ex., pod kůrou stojící suché mladé borovice (průměr kmene cca 15 cm) ve výšce cca 1,5 m nad zemí, v hospodářském lese (stáří 52 let, složení smrk 70%, borovice 30%), O. Hrubý leg., det. et coll.

Poznámka. Faunistické mapování druhu *Dendrophagus crenatus* probíhá na území Česka a Slovenska (Mertlik 2011). Zpravidla je nacházen jen jednotlivě a většina jeho východočeských nálezů pochází z Králického Sněžníku (obr. 48). Zde bývá na holosečích na osluněných rozpraskaných pahýlech smrků, často ve společnosti kovaříků *Danosoma fasciata* (Linnaeus, 1758) nebo kornatců *Ostoma ferruginea* (Linnaeus, 1758).

**Pythidae Solier, 1834*****Pytho depressus* (Linnaeus, 1767)**

- 5362: Adršpach – Vlčí rokle (5362d), 16.06.2005, 1 ex., M. Mikát leg. (Hamet et al. 2014).
- 5557: Holín, Horní Lochov, Prachovské skály, les pod Hlaholskou vyhlídkou, 14.01.2021, více larev, pod kůrou mrtvého kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 5561: Kocbeře – Kohoutov, 05.04.1996, 12 ex., pod kůrou borovice, Luděk Čulík leg. (Horák 2020).
- 5759: Kunčice, obora, 19.04.2020, 1 larva, pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 5760: Dolní Příim, Příimský les, 19.04.2020, 1 larva, pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 5761: Černilov, polesí Ouliště, 11.05.2020, 1 larva, pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.; dtto, 31.12.2020, 1 ex.
- 5761: Slatina, polesí Dehetník, vrch Slatina, 31.12.2020, 4 ex., 5 larev, pod kůrou padlého kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 5762: Ledce, Ledecké bory u Mitrova, 29.12.2020, 1 ex., 2 larvy, pod kůrou borovice, J. Mertlik observ.
- 5858: Klamoš, Štít, polesí Šandovka, 22.04.2020, 1 larva, pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 5858: Klamoš, Štít, les u Chárovny, 10.01.2021, více ex., více larev, smíšený les, pod kůrou mrtvých kmenů borovic (obr. 37), J. Mertlik leg. et coll.
- 5859: Vápno, les U Aničky, 10.01.2021, 5 ex., více larev, smíšený les, pod kůrou pokácených kmenů borovic, J. Mertlik leg. et coll.



- 5860: Hradec Králové, Březhrad, 13.04.2020, 1 larva, pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
5860: Opatovice nad Labem, Pohřebačka (obr. 27), 14.04.2020, 1 larva, pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
5860: Čeperka, u žst. Čeperka (50.1309578N, 15.7701097E), 16.04.2019, 1 ex., pod kůrou suché *Pinus* sp., V. Hron leg., det. et coll.
5860: Čeperka, Velká Čeperka, 04.04.2020, 1 ex., 1 larva, pod kůrou kmene borovice (obr. 26), J. Mertlik leg. et coll.
5860: Čeperka, les u železniční stanice Stéblová, 17.04.2020, 2 ex., pod kůrou pokáceného kmene borovice (obr. 18), J. Mertlik leg. et coll.
5860: Stéblová, polesí Obora, 02.01.2021, více ex., více larev, pod kůrou mrtvých borovic (obr. 30), J. Mertlik leg. et coll.
5861: Vysoká nad Labem, les u Milířského kopce (obr. 28-29), 26.12.2020, 4 ex., v kukelních kolébkách (obr. 35), 6 larev, pod kůrou kmenů borovic (obr. 34), J. Mertlik leg. et coll.
5861: Hradec Králové, Na Plachtě, 1986, více ex., pod kůrou borovic na okraji lesa, M. Mikát observ. (Mikát et al. 1997); 1999, 1 ex., M. Mikát & J. Hájek leg. (Horák 2020); u rybníka Jáma, 27.04.2012, 1 ex., na borové kulatině na pasece, V. Hron leg., det. et coll.; dtto, 09.04.2013, 6 ex., pod kůrou *Pinus* sp.; dtto, 03.03.2010, 1 ex., pod kůrou *Pinus* sp.; 20.05.2014, 1 ex., V. Hron leg., det. et coll.; dtto, 22.08.2014, 1 ex.; koňská ohrada v centrálním výsavišti, 26.02.2019, 2 ex., pod kůrou padlého kmene *Pinus sylvestris*, napadené houbou *Trichaptum fuscoviolaceum*, J. Pelikán leg., det. et coll.
5861: Hradec Králové, Nový Hradec Králové, 01.05.1999, 2 ex., T. Popelka leg. (Horák 2020); 06.05.2017, 1 ex., T. Popelka leg. (Horák 2020); 30.12.1999, 1 ex., pod kůrou suché *Pinus sylvestris*, J. Pelikán leg., det. et coll.
5861: Hradec Králové, Nový Hradec Králové, U Kříže (50.1911275N, 15.8689967E), 30.03.1980, 1 ex., pod kůrou kmene smrku, J. Mertlik leg., det. et coll.
5861: Hradec Králové, Nový Hradec Králové, u Lesního hřbitova (50.1882553N, 15.8794519E), 07.04.1980, 2 ex., pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg., det. et coll.
5861: Běleč nad Orlicí [Krňovice], Marokánka env., 04.07.2004, 1 mrtvý ex., pod kůrou borovice, J. Mertlik leg., M. Zýka det. et coll.
5861: Býšř, Bělečko, 12.05.2003, 4 ex., T. Popelka leg. (Horák 2020).
5861: Býšř, Bělečko, obora Požáry, 05.04.2020, 1 ex., 1 larva, pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
5862: Týniště nad Orlicí, Petrovičky, les u obory Bědovice (50.1952114N, 16.0313292E), 29.12.2020, 3 ex., pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
5862: Týniště nad Orlicí, les u písničky U dubu, 29.12.2020, 2 ex., 2 larvy, pod kůrou kmene borovice (obr. 36), J. Mertlik leg. et coll.
5958: Kladruby nad Labem, Na Sklepích, Dlouhá alej, 16.04.2020, 2 larvy, pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
5959: Bukovka, polesí Skořepka, 22.04.2020, 1 ex., pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
5959: Živanice, les u Černé, 01.01.2021, více ex., více larev, pod kůrou kmenů borovic, J. Mertlik leg. et coll.
5960: Rybitví, areál Semtína, 2007, 1 ex., Jakub Horák leg. (Horák 2020).
5960: Němčice, u Kunětického lesa, 04.04.2020, 1 ex., pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
5961: Sezemice, Bělobranská dubina, 17.04.2020, 1 larva, pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
5961: Holice, 05.02.2011, 50 ex., pod kůrou suché borovice, Dominik Petrousek leg. (Horák 2020).
5962: Dolní Jelení, 29.07.2013, 7 ex., J. Jelínek leg., det. et coll.
5962: Újezd u Chocně, 22.04.1990, 1 ex., J. Jelínek leg., det. et coll.; (50.0177447N, 16.1633817E), V. 2018, 1 ex., na kládách, J. Horák leg., det. et coll.
5962: Újezd u Chocně, les Malého Karlova, 04.01.2021, 2 ex., 5 larev, pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik observ.
5963: Sruby, 28.03.2014, 1 ex., pod kůrou borovice, Jakub Horák leg. (Horák 2020).
5963: Sruby, U čertova dubu, 21.04.2010, 2 larvy, Jakub Horák leg. (Horák 2020).
5963: Chloumek u Chocně, 28.12.2013, 2 ex., J. Jelínek leg., det. et coll.
5963: Kostecké Horky, Růžovec, 04.01.2021, více larev, pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik observ.
6060: Slatiňany, Na Chlumu, 13.01.2021, 1 ex., pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
6160: Práčov, Strádovské Peklo, 28.03.2020, 2 ex., pod kůrou suché *Pinus sylvestris*, na skále, Jan Pelikán leg., det. et coll.
6160: Lukavice, Výsonín, Strádovské Peklo, 13.01.2021, 8 ex., pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
6161: Nasavrky, les u Radochlína, 13.01.2021, 5 ex., pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
6162: Budislav, 19.9.2014, 1 ex., pod kůrou borového pařezu, Jan Pokluda leg. (Horák 2020).

Poznámka. Žije pod kůrou mrtvých jehličnatých stromů. V roce 1980 jsem měl z východních Čech jen několik kusů nalezených v novohradeckých lesích (Nový Hradec Králové). V současné době se zde díky hromadnému odumírání kulturních porostů borovic výrazně rozšířil.

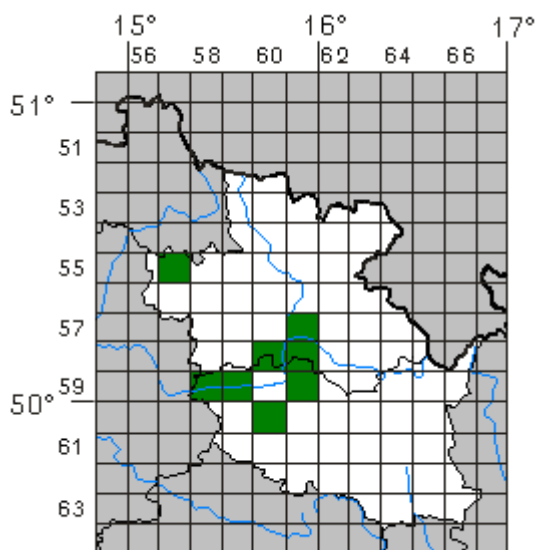
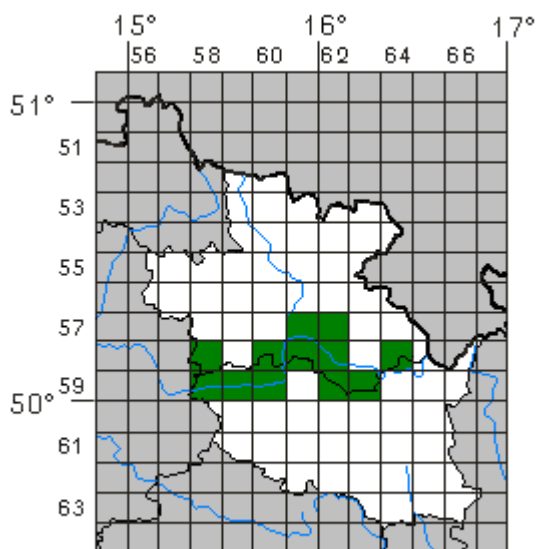
Melandryidae Leach, 1815***Zilora obscura* (Fabricius, 1794)**

- 5761: Slatina, polesí Dehetník, vrch Slatina, 31.12.2020, 1 ex., 1 larva, pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 5762: Ledce, Ledecké bory u Mitrova, 29.12.2020, 2 ex., v kukelních kolébkách v kůře padlého kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 5858: Klamoš, vrch Tátrum, 10.01.2021, 1 ex., 2 larvy, smíšený les, mrtvý kmen borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 5860: Opatovice nad Labem, Pohřebačka, 14.04.2020, 1 ex., v kůře padlého kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 5860: Čeperka, Velká Čeperka (obr. 26), 04.04.2020, 2 ex., více larev, v kůře padlého kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.; (50°6.78431'N, 15°46.04800'E), 05.04.2020, více larev, v kůře kmene *Pinus sylvestris*, napadené houbou *Trichaptum fuscoviolaceum*, J. Pelikán leg., det. et coll.
- 5861: Hradec Králové, PP Na Plachtě, na centrálním vřesovišti, 09.04.2018, 9 ex., pod kůrou pořezaného kmene padlé *Pinus* sp. v raném stádiu zaplísňené sukcese, V. Hron leg., det. et coll.; koňská ohrada v centrálním vřesovišti, 19.03.2020, 3 ex., více larev, v kůře padlého kmene *Pinus sylvestris*, napadené houbou *Trichaptum fuscoviolaceum* (obr. 42-43 a 45), J. Pelikán leg., det. et coll.; dtto, 21.04.2020, 7 ex., více larev.
- 5862: Týniště nad Orlicí, Petrovičky, les u obory Bědovice (50.1952114N, 16.0313292E), 29.12.2020, 2 larvy, v kůře kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 5862: Týniště nad Orlicí, U Glorietu, 29.12.2020, 2 ex., více larev, v kůře kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 5862: Týniště nad Orlicí, les u písničky U dubu (obr. 32-33, 40-41), 29.12.2020, více ex., více larev, pod kůrou a v kůře kmenů borovic, J. Mertlik leg. et coll.
- 5864: Kunvald [Boh. sept.] (5864-65), VIII. 1951, Dr. Pokorný leg., V. Týr det. et coll.
- 5958: Tetov, les u Rasoch, 17.06.2020, 1 ex., v kůře padlého kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 5958: Kladruby nad Labem, Na Sklepích, Dlouhá alej, 16.04.2020, více larev, v kůře padlého kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 5958: Opočinec env. (50.0216403N, 15.6460608E), 20.04.2006, 1 ex., v letu v borovém lese, V. Hron leg., det. et coll.
- 5959: Živanice, les u Černé, 01.01.2021, 5 larev, pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 5959: Živanice, Na Cihelně, zalesněné duny, 01.01.2021, 5 ex., 10 larev, pod kůrou kmenů borovic, J. Mertlik leg. et coll.
- 5960: Němčice, u Kunětického lesa (50°5'23.580"N, 15°47'20.644"E), 04.04.2020, více larev, v kůře padlého kmene *Pinus sylvestris*, napadené houbou *Trichaptum fuscoviolaceum*, J. Mertlik leg. et coll.; dtto, 09.12.2020, 20 ex.; dtto, 01.01.2021, 6 ex. (obr. 44), více larev, J. Pelikán leg., det. et coll.
- 5960: Lázně Bohdaneč, Žďárský, 31.03.2020, více larev, v kůře padlého kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 5962: Čermná nad Orlicí, les u Korunky, 04.01.2021, 3 larvy, v kůře kmene borovice, J. Mertlik observ.
- 5963: Kostecké Horky, polesí Obora, 04.01.2021, 2 larvy, v kůře kmene borovice, J. Mertlik observ.

Poznámka. Svůj vývoj prodělává v kůře mrtvých kmenů borovic a jedlí. Všechny jeho nové východočeské nálezy jsou z kůry kmenů mrtvých borovic.

Tenebrionidae Latreille, 1802***Palorus depressus* (Fabricius, 1790)**

- 5557: Záměstí-Blata, Starý hrádek, 21.10.2020, 5 ex., pod kůrou kmene habru, J. Mertlik leg. et coll.
- 5761: Černilov, Ouliště, 31.12.2020, 1 ex., pod kůrou borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 5860: Hradec Králové, Pražské Předměstí, pravý břeh Labe, 21.04.2013, 1 ex., v noci na kmenu *Populus*, J. Pelikán leg. et coll., T. Rybářík det.
- 5860: Opatovice nad Labem, Pohřebačka, 14.04.2020, 2 ex., pod kůrou kmene borovice (obr. 27), J. Mertlik leg. et coll.
- 5860: Opatovice nad Labem, Tůň, 10.05.2020, 3 ex., v noci na kmenu dubu, J. Mertlik leg. et coll.
- 5860: Čeperka, u žst. Čeperka (50.1309578N, 15.7701097E), 16.04.2019, 5 ex., pod kůrou suché *Pinus* sp., V. Hron leg., det. et coll.; dtto, 17.-18.05.2020, 1 ex.



5861: Vysoká nad Labem, les u Milfřského kopce, 26.12.2020, 1 mrtvý ex., pod kůrou kmene borovice (obr. 28), J. Mertlík leg.

5958: Kladruby nad Labem, Mošnice, 13.06.2020, 1 ex., na *Quercus* sp., V. Hron leg., det. et coll.

5959: Bukovka, polesí Skořepka, 22.04.2020, 13 ex., pod kůrou kmene borovice, J. Mertlík leg. et coll.

5961: Sezemice, Bělobranská dubina, 17.04.2020, 4 ex., pod kůrou kmene borovice, J. Mertlík leg. et coll.

5961: Horní Ředice, Žernov, hráz rybníka Smilek, 17.04.2020, 3 ex., pod kůrou kmene borovice, J. Mertlík leg. et coll.

6060: Chrudim, areál Vaňkových školek, 16.04.2020, 1 ex., pod kůrou kulatiny *Larix* sp., V. Hron leg., det. et coll.

Poznámka. Známý z mrtvého dřeva starých listnatých stromů (Novák 2014). Na sedmi z výše uvedených lokalit jsem zaznamenal jeho výskyt na mrtvých kmenech borovic.

Zopheridae Solier, 1834

Pycnomerus terebrans (Olivier, 1790)

5860: Hradec Králové, Pražské Předměstí, pravý břeh Labe, 11.04.2008, 5 ex., pod kůrou suchého *Populus* v mraveništi *Lasius brunneus*, J. Pelikán leg., det. et coll.

5860: Vysoká nad Labem env. (50.1684050N, 15.8127781E), 27.03.2016, 10 ex., v prosevu trouchu z pahýlu *Populus* sp., V. Hron leg. det. et coll.

5860: Čeperka, polesí Velká Čeperka, 04.04.2020, 2 ex., smíšený les, pod kůrou kmene borovice (obr. 26), J. Mertlík leg. et coll.

5860: Čeperka, Malá Čeperka, dubová alej (50°7'27.517"N, 15°45'18.604"E), 01.07.2020, 3 ex., na stojícím dubu v mraveništi *Lasius brunneus*, J. Pelikán leg., det. et coll.

5860: Opatovice nad Labem (50°7'21.170"N, 15°48'22.805"E), luh u Labe, 13.-30.05.2019, 1 ex., nárazová past na padlém *Ulmus laevis*, J. Pelikán leg. et coll.

5861: Hradec Králové, Třebeš, Kopec sv. Jana, 16.08.2014, 1 ex., nárazová past, J. Pelikán leg., det. et coll.

5861: Hradec Králové, Třebeš, Rozárka env., 25.03.1998, 5 ex., v pokáceném topolu, J. Mertlík leg., M. Zýka det. et coll.

5959: Přelouč, Slavíkovy ostrovy, 14.06.2001, M. Mikát leg. (Mikát et al. 2004); dtto, 26.06.2001, 2 ex.

5959: Živanice, Na Cihelně, zalesněné dny, 01.01.2021, 5 ex., pod kůrou kmene borovice, J. Mertlík leg. et coll.

5960: Dolany, NPR Bohdanečský rybník, Dolanská zátoka, 10.06.-15.07.2020, 1 ex., nárazová past na pahýlu *Alnus glutinosa*, J. Pelikán leg., det. et coll.

5960: Rosice nad Labem env. (50.0542114N, 15.7419678E), 7 ex., prosev trouchu v *Salix* sp., V. Hron leg. det. et coll.

6060: Heřmanův Městec, Bažantnice, 7 ex., v prosevu z pařezů a pahýlů *Quercus* sp., V. Hron leg. det. et coll.

6160: Svídnice, Práčov, Strádovské peklo env., 22.04.2019, 1 ex., J. Větrovec leg. et coll., J. Pelikán det.

Poznámka. Známý ze světlých zachovalých porostů a solitérních stromů v teplejších oblastech. Osídlená borovice na lokalitě Čeperka byla v zapojeném smíšeném lese, borovice v Živanicích byla v zapojeném borovém lese, topol v Třebši byl v aleji podél cesty.

Colydium elongatum (Fabricius, 1787)

5760: Dolní Přím, Přímský les, 19.04.2020, 1 ex., pod kůrou kmene borovice, J. Mertlík leg. et coll.

5761: Běleč nad Orlicí, (50°12'3.472"N, 15°57'39.394"E), 25.06.2019, 8 ex., stojící torzo dubu u řeky, J. Pelikán leg., det. et coll.

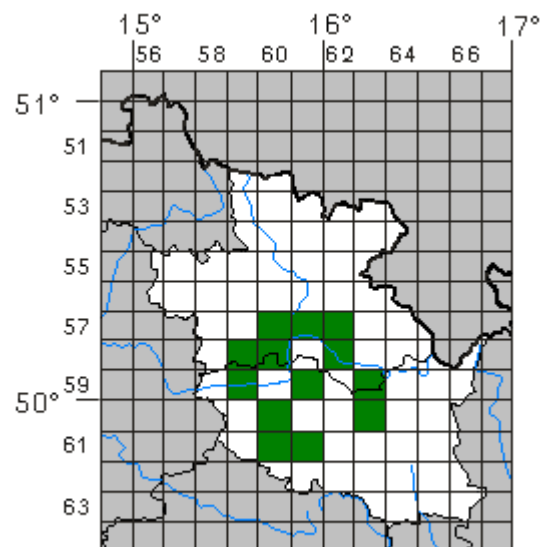
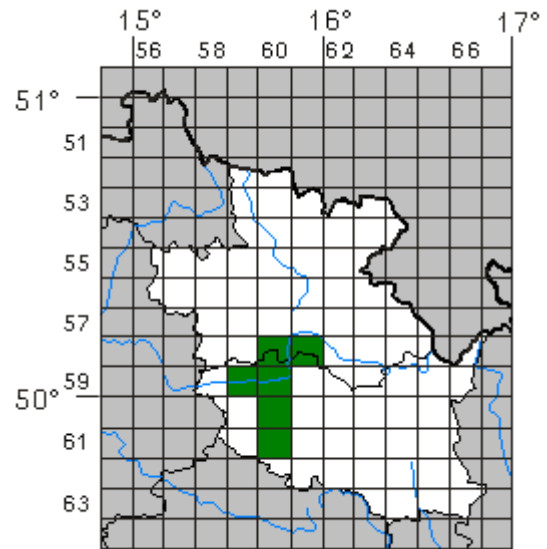
5762: Ledce, Ledecké bory u Mitrova, 29.12.2020, 1 ex., pod kůrou smrku, J. Mertlík leg. et coll.

5859: Žáravice, 10.01.2021, 2 ex., smíšený les, pod kůrou mrtvé borovice, J. Mertlík leg. et coll.

5860: Opatovice nad Labem, Pohřebačka, 14.04.2020, 1 ex., pod kůrou kmene borovice (obr. 27), J. Mertlík leg. et coll.

5860: Čeperka, u žst. Čeperka (50.1309578N, 15.7701097E), 16.04.2019, 2 ex., pod kůrou suché *Pinus* sp., V. Hron leg., det. et coll.

5860: Čeperka, Malá Čeperka, dubová alej (50°7'18"N, 15°45'21"E), 03.07.2018, 1 ex., J. Krátký observ. et det.;



- dtto, 21.06.2018, 1 ex., *Quercus* sp., J. Krátký leg., det. et coll.; dtto, 03.07.2018, 1 ex.; (50°7'27.517"N, 15°45'18.604"E), 01.07.2020, 9 ex., noční aktivita na stojících *Quercus* sp., J. Pelikán leg., det. et coll.
- 5860: Stéblová, 15.04.2005, 1 ex., V. Hron leg., det. et coll.
- 5862: Týniště nad Orlicí, rybník Rozkoš env., 06.06.1987, 2 ex., v noci na kmenu mrtvého dubu, J. Mertlik leg., M. Zýka det. et coll.
- 5959: Bukovka, polesí Skořepka, 22.04.2020, 3 ex., pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 5959: Živanice, les u Černé, 01.01.2021, 3 ex., pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 5959: Živanice, Na Cihelně, zalesněné duny, 01.01.2021, 2 ex., pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 5961: Dolní Ředice, rybník Šmatlán env., 19.05.2018, 5 ex., pod kůrou solitérního dubu, J. Mertlik leg. et coll.
- 5963: Bošín u Chocně, obora, 22.06.2008, 1 ex., J. Jelínek leg. et coll., M. Mikát det.
- 6060: Slatiňany, Na Chlumu, 13.01.2021, 1 ex., pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 6063: Choceň, les u vrchu Homole, 04.01.2021, 1 ex., pod kůrou borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 6160: Lukavice, Výsonín, Strádovské Peklo, 13.01.2021, 2 ex., pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.
- 6160: Nasavrky env., Strádovské Peklo, 07.07.2018, více ex., T. Kopecký & J. Pelikán leg., det. et coll.
- 6161: Nasavrky, les u Radochlína, 13.01.2021, 2 ex., pod kůrou kmene borovice, J. Mertlik leg. et coll.

Poznámka. Známý z mrtvého dřeva starých listnatých stromů, zde v chodbách kůrovců na solitérních stromech. Na jedenácti z výše uvedených lokalit jsem zaznamenal jeho výskyt v zapojeném lesním porostu na mrtvých kmenech borovic, na jedné lokalitě na kmenu smrku.

OBRAZOVÁ PŘÍLOHA



Obr. 26. Čeperka, Velká Čeperka, 23.11.2020.



Obr. 27. Pohřebačka, les u záplavových luk, 24.11.2020.



Obr. 28. Vysoká nad Labem, les u Milíře, 26.12.2020.



Obr. 29. Vysoká nad Labem, les u Milíře, 26.12.2020.



Obr. 30. Stéblová, polesí Obora, 01.01.2021.



Obr. 31. Ledce, les u Mitrova, 29.12.2020.



Obr. 32. Týniště nad Orlicí, les u písničku, 29.12.2020.
Borovice s houbou *Trichaptum fuscoviolaceum*.



Obr. 33. Týniště nad Orlicí, les u písničku, 29.12.2020.
Houba *Trichaptum fuscoviolaceum*.



Obr. 34. Vysoká nad Labem, les u Milíře, 26.12.2020.
Larva *Pytho depressus*.



Obr. 35. Vysoká nad Labem, les u Milíře, 26.12.2020.
Imago *Pytho depressus* v kukelní kolébce.



Obr. 36. Týniště nad Orlicí, les u písničku, 29.12.2020
Imago *Pytho depressus* v kukelní kolébce.



Obr. 37. Klamoš, Štít, 10.01.2021.
Kukelní kolébky *Pytho depressus*.



Obr. 38. Týniště nad Orlicí, les u písničky, 29.12.2020
Larvy *Cucujus cinnaberinus*.



Obr. 39. Vysoká nad Labem, les u Milíře, 26.12.2020.
Imaga *Cucujus cinnaberinus*.



Obr. 40. Týniště nad Orlicí, les u písničky, 29.12.2020
Imago *Zilora obscura* v kukelní kolébce.



Obr. 41. Týniště nad Orlicí, les u písničky, 29.12.2020
Imago *Zilora obscura* v kukelní kolébce.



Obr. 42. Hradec Králové, Na Plachtě, 19.03.2020.
Borovice s houbou *Trichaptum fuscoviolaceum*.



Obr. 43. Hradec Králové, Na Plachtě, 19.03.2020.
Larva *Zilora obscura*.



Obr. 44. Němčice, Kunětický les, 01.01.2021.
Imago *Zilora obscura* v kukelní kolébce.



Obr. 45. Hradec Králové, Na Plachtě, 19.03.2020.
Imago *Zilora obscura* v kukelní kolébce.



Obr. 46. Horní Lochov, Prachovské skály, 14.01.2021.



Obr. 47. Horní Lochov, Prachovské skály, 14.01.2021.



Obr. 48. Dolní Morava, Králický Sněžník, jižní svah, 950 m n. m., 27.08.2008.

Holoseče s trouchnivějícími smrkovými pahýly představují typický biotop druhu *Dendrophagus crenatus*.

Kromě několika reprezentativních fotografií, které jsou umístěny v textu článku, je kompletní pořízená dokumentace umístěna v internetové fotogalerii na www.elateridae.com

Do vyhledávače na adrese: <http://www.elateridae.com/galerie/search.php> zadejte název lokality, případně datum sběru. Z lokalit roku 2020-2021 jsou zde k dispozici tyto:

Holín, U Hlaholské vyhlídky, 14.1.2021 (5 obrázků) – do vyhledávače zadejte „U Hlaholské vyhlídky“.

Slatiňany, les u Kochánovic, 13.1.2021 (1 obrázek). Zadejte „Les u Kochánovic“.

Slatiňany, les pod Chlumem, 13.1.2021 (2 obrázky). Zadejte „Les pod Chlumem“.

Lukavice, Výsonín, Strádovské Peklo, 13.1.2021 (5 obrázků). Zadejte „Strádovské Peklo 13.1.2021“.

Vápno, les U Aničky, 10.1.2021 (4 obrázky). Zadejte „Vápno 10.1.2021“.

Klamoš, Štít, 10.1.2021 (6 obrázků). Zadejte „Štít 10.1.2021“.

Pravy, les nad údolím Bukovky, 10.1.2021 (2 obrázky). Zadejte „Pravy 10.1.2021“.

Žáravice, 10.1.2021 (3 obrázky). Zadejte „Žáravice 10.1.2021“.

Kostelecké Horky, Polesí Obora, 4.1.2021 (2 obrázky). Zadejte „Kostelecké Horky 4.1.2021“.

Stěblová, polesí Obora, 1.1.2021 (8 obrázků). Zadejte „Stěblová 1.1.2021“.

Živanice, les u Černé u Bohdanče, 1.1.2021 (4 obrázky). Zadejte „les u Černé u Bohdanče“.
 Živanice, Na Cihelně, 1.1.2021 (16 obrázků). Zadejte „Na Cihelně 1.1.2021“.
 Ledce, les u Mitrova, 29.12.2020 (7 obrázků). Zadejte „les u Mitrova 29.12.2020“.
 Ledce, pískovna u Bědovic, 29.12.2020 (4 obrázky). Zadejte „pískovna u Bědovic 29.12.2020“.
 Týniště nad Orlicí, les u písáku U dubu, 29.12.2020 (17 obrázků). Zadejte „U dubu 29.12.2020“.
 Týniště nad Orlicí, U Glorietu, 29.12.2020 (3 obrázky). Zadejte „U Glorietu 29.12.2020“.
 Týniště nad Orlicí, Petrovičky, les u obory Bědovice, 29.12.2020 (9 obrázků). Zadejte „Petrovičky 29.12.2020“.
 Vysoká nad Labem, les u Milířského kopce, 26.12.2020 (25 obrázků). Zadejte „u Milířského kopce 26.12.2020“.
 Opatovice nad Labem, Pohřebačka, 24.11.2020 (4 obrázky). Zadejte „Pohřebačka 24.11.2020“.
 Čeperka, les u Velké Čeperky, 23.11.2020 (3 obrázky). Zadejte „Čeperka 23.11.2020“.
 Labské Chrčice, Duny u Sváravy, 18.3.2020 (1 obrázek). Zadejte „Duny u Sváravy 18.3.2020“.

ZÁVĚR

Zvýšený výskyt výše uvedených druhů je zapříčiněn velkoplošným umíráním hospodářských lesních porostů, jak monokultur, tak multikultur. O tom, co je příčinou tohoto umírání se vedou četné odborné diskuze a jsou udávány tři hlavní příčiny, tj. nevhodné složení lesních porostů (dlouholetá výsadba nepřirozeného množství jehličnatých dřevin a husté porosty), odvodnění krajiny (meliorace a regulace vodních toků) a klimatické změny (oteplování a nedostatek vodních srážek).

V současnosti umírají na celém území východních Čech borovice a smrky, a to od nížin až do hor. Každé hromadné umírání stromů vede ke zvýšení počtů saproxylických druhů brouků – až ke skokovému navýšení jejich populací. Bylo tomu tak i po rozsáhlých větrných polomech a následných kůrovcových kalamitách na Šumavě i v jiných pohorích v uplynulých letech a stoletích. Pokud se k takovému procesu dostanou entomologové, tak nám zanechají pozoruhodná svědectví o nálezech saproxylických druhů (viz např. Roubal 1915, Fleischer 1926).

V průběhu roku 2020 se mi podařilo zdokumentovat výskyt několika vybraných saproxylických druhů brouků na území východních Čech. Původní idea byla zmapovat výskyt potemníků *Corticus fraxini* a *C. longulus*. S postupujícím mapováním jsem nacházel další zajímavé saproxylické druhy, a nakonec jsem se rozhodl zveřejnit faunistické údaje také od ostatních východočeských druhů rodu *Corticus*. Těchto nálezů není mnoho, protože tyto druhy mají velmi skrytý způsob života (noční aktivita imag) a někteří z nich jsou vázání na listnaté dřeviny.

V lesích jsem zaznamenal větší druhové spektrum relativně vzácných saproxylických brouků, a proto jsem do článku umístil i jejich nálezy. Vybral jsem osm druhů z různých čeledí: *Bothrideres bipunctatus* (Bothrideridae), *Colydium elongatum* a *Pycnomerus terebrans* (Zopheridae), *Cucujus cinnaberinus* (Cucujidae), *Dendrophagus crenatus* (Silvanidae), *Palorus depressus* (Tenebrionidae), *Pytho depressus* (Pythidae) a *Zilora obscura* (Melandryidae).

Některé druhy byly dříve ve východních Čechách nalézány výhradně v listnatých dřevinách. Avšak nyní jsou nalézány i v jehličnatých dřevinách. Jedná se o *Bothrideres bipunctatus*, *Colydium elongatum*, *Cucujus cinnaberinus*, *Pycnomerus terebrans* a *Palorus depressus*. Podobná situace je u kovařika *Stenagostus rhombeus* (Olivier, 1790), kterého jsem také v roce 2020 našel pod kůrou umírajících borovic již na šesti východočeských lokalitách. Výskyt výše uvedených druhů na jehličnanech je známý a je doložen např. ze sousedního Slovenska, ale pro východní Čechy je to vesměs nové zjištění.

I když tyto nížinné lesní kultury nepůsobí na oko a duši přírodovědce zrovna příznivým dojmem, jsou bohaté na hmyz. Jsou snadno dostupné a určitě jsou hodné entomologické pozornosti. Mnohé z těchto lesů prochází v současnosti rozsáhlým kácením mrtvých nebo umírajících jehličnanů a v některých prakticky zůstaly již jen listnaté dřeviny. Proto lze předpokládat, že skokové navýšení oslunění kmenů listnatých dřevin bude pro tyto stromy velmi náročné a pravděpodobně povede ke zvýšenému výskytu saproxylických druhů, vázaných na listnáče. Jako již známý příklad mohu uvést krasce *Coraebus undatus* (Fabricius, 1787), který se ve východních Čechách úspěšně šíří v kmenech osluněných dubů.

PODĚKOVÁNÍ

Za poskytnutí faunistických údajů děkuji váženým kolegům Ladislavu Ernestovi (Nymburk), Vladimíru Hronovi (Chrudim), Oldřichu Hrubému (Svitavy), Jaroslavu Jelínkovi (Újezd u Chocně), Tomáši Kopecnému (Jablonné nad Orlicí), Jiřímu Krátkému (Hradec Králové), Janu Pelikánovi (Hradec Králové), Jiřímu Plecháčovi (Pecka), Tomáši Staňkovi (Hradec Králové) a Václavu Týrovi (Žihle).

Váženým kolegům Václavu Dušánkovi (Zábřeh), Stanislavu Krejčíkovi (Ruda) a Janu Pelikánovi děkuji za poskytnutí fotografií. Za odbornou kontrolu textu děkuji kolegovi Vladimíru Novákovi (Praha) a Bořivoji Zbuzkovi (Praha).

LITERATURA

- FLEISCHER A. 1926: Poznámky k fauně brouků v pohraničních horských lesích v severních a jižních Čechách. – Časopis Československé společnosti entomologické, XXIII, 98-99 pp.
- HAMET A., MIKÁT A., VANCL Z. 2014: Doplněk ke katalogu brouků (Coleoptera) CHKO Broumovsko [Supplement to the Catalogue of beetles (Coleoptera) of the Broumovsko Protected Landscape Area]. – Acta Musei Reginaehradecensis s. A., 34: 171-187.
- HAMET A. & VANCL Z. 2016: Katalog brouků (Coleoptera) CHKO Broumovsko. Opravené a doplněné druhé vydání [Catalogue of the beetles (Coleoptera) of the Broumovsko protected landscape area. Second completed and corrected edition]. – Elateridarium 10 (Supplementum): 137 pp.
- HORÁK J. 2020: Mapa rozšíření *Pytho depressus* v České republice. In: Zicha O. (ed.) Biological Library – BioLib. Citováno 23.12.2020. Dostupné na: <https://www.biolib.cz/cz/taxonmap/id250/>
- HRON. V. 2020: Zajímavé nálezy brouků (Coleoptera) v Chrudimi (východní Čechy) [Review of interesting records of beetles (Coleoptera) in Chrudim (Czechia)]. – Elateridarium 14: 148-164.
- CHOBOT K. & HORÁK J. 2020: Mapa rozšíření *Cucujus cinnaberinus* v České republice. In: Zicha O. (ed.) Biological Library – BioLib. Citováno 23.12.2020. Dostupné na: <https://www.biolib.cz/cz/taxonmap/id126/>
- MERTLIK J. 2011: Faunistické síťové mapování několika saproxylofágních druhů brouků na území Česka a Slovenska. Permanentní elektronická publikace dostupná na: <http://www.elateridae.com/page.php?idcl=173> (Verze: 1.1.2015).
- MIKÁT M., FREMUTH J. & PROUZA J. 1997: Příspěvek k poznání fauny brouků (Coleoptera) navrhovaného chráněného území "Na Plachtě" v Hradci Králové. – Acta Musei Reginaehradecensis s. A., 25: 93-154.
- MIKÁT M. & HÁJEK J. 1999: Druhý příspěvek k poznání fauny brouků (Coleoptera) přírodní památky Na Plachtě v Hradci Králové [The second contribution to the knowledge of the beetle fauna (Coleoptera) in the Nature Monument "Na Plachtě" (Hradec Králové, Czech Republic)]. – Acta musei Reginaehradecensis s. A., 27: 129–149.
- MIKÁT M., MOCEK B., ZÁMEČNÍK J. 2004: Výsledky entomologického průzkumu lokality "Slavíkovy ostrovy" u Přelouče. Results of entomological research of the locality "Slavíkovy ostrovy" near Přelouč town (Eastern Bohemia, Czech Republic). – Acta Musei Reginaehradecensis Series A Scientiae Naturales, 30: 101-121.
- MIKÁT M. 2007: Příspěvek k poznání fauny brouků NPP Babiččino údolí. [Contribution to knowledge of the fauna of Coleoptera of National nature landmark „Babiččino údolí“ (Czech Republic, East Bohemia, Hradec Králové)]. – Acta Musei Reginaehradecensis S. A, 32: 79-97.
- NOVÁK V. 2014: Brouci čeledi potěmnikovití (Tenebrionidae) střední Evropy = Beetles of the family Tenebrionidae of Central Europe. – Academia, Praha, 418 pp
- NOVÁK V., BRŮHA P., KOUKLÍK O., KRÁSENSKÝ P., MICHALEGA M., MIKÁT M., MORAVEC P., RŮŽIČKA T., ŠÍMA A., TÝR V. & ZÚBER M. 2020: Faunistic records from the Czech Republic – 487. Coleoptera: Tenebrionidae: Diaperinae. – Klapalekiana, 56: 139–140.
- PICKA J. 1978: Potěmnikovití brouci Československa (Coleoptera, Tenebrionidae). Klíče k určování hmyzu 1. – Zprávy Československé společnosti entomologické při ČSAV (Supplementum): 53 pp.
- ROUBAL J. 1915: Osud xylophágů (A spolu příspěvek k historii našich lesů). – Časopis České Společnosti Entomologické, XII (1-2): 23-27.
- SOLDATI F. & SOLDATI L. 2010: Les *Corticeus* Piller et Mitterpacher, 1783 de la faune de France (Coleoptera, Tenebrionidae, Diaperinae). [*Corticeus* Piller et Mitterpacher, 1783 of the fauna of France (Coleoptera, Tenebrionidae, Diaperinae)]. – Rutillans 13(3): 65-82.
- URBAN S., SEDLÁČEK O., HÁVA J., FARKAČ J. & SOMMER D. 2019: Brouci (Coleoptera) chráněné krajinné oblasti Brdy a blízkého okolí. [Beetles (Coleoptera) of the Brdy Highlands Protected Landscape Area and its surroundings]. – Bohemia centralis, Praha, 35: 397–524.
- ZELENÝ J. 1972: Návrh členění Československa pro faunistický výzkum. [Entwurf einer Gliederung der Tschechoslowakei für Zwecke der faunistischen Forschung]. – Zprávy Československé společnosti entomologické při ČSAV, 8: 3-16.